

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. december 29.

bb 1. idegen nyelven kétszázötven könyvet adott ki tíz év alatt az akadémiai kiadó és több mint száz szótárt jelentetett meg

i ms/nné szb sr

1961. december 29.

az egykori magyar tudós társaságnak, a magyar tudományos akadémia előjének kiadói tevékenysége széchenyi istván irányításával 130 évvel ezelőtt kezdődött. az akadémia szocialista újjászervezése a kiadói tevékenységben is lényeges fejlődést eredményezett. akadémánk kiadóvállalata nemzetközi rangú könyvkiadóvá fejlődött, s kiváló tudósainknak a világnyelveken megjelent munkái szinte a világ minden részébe eljutnak. az idegennyelvű tudományos könyv- és folyóirat-kiadás az akadémia kiadási tevékenységének legfiatalabb, de nemzetközi jelentőségű ága. az akadémiai kiadó vezetői erről a következőkben tájékoztatták a magyar távirati iroda munkatársát:

- tíz esztendővel ezelőtt hagyta el a sajtót az akadémiai kiadó első idegennyelvű kötete. azóta a tudomány magyar művelőinek legjobb munkái egyre nagyobb számban kerülnek idegennyelvű kiadásban a külföldi tudósok, szakemberek kezébe. 1951 óta mintegy 250 könyvet adottunk ki, német, orosz, francia, angol és más nyelven. harminc idegennyelvű folyóiratot jelentetünk meg rendszeresen: 25 acta-t, a studia slavica-t és a studia musicologica-t, valamint a periodica polytechnica három változatát. ezek a folyóiratok néhány esztendő alatt nemzetközi színvonalú időszerű kiadványokká váltak. hasonlóképpen számottevő eredményekre hivatkozhatunk a szótár-kiadásban is: száz két vagy többnyelvű szótárunk került forgalomba, 150 kiadásban, kétmillió példányszámban. ezek a szótárak husz nyelvet ölelnek fel.

- a fejlődést és egyben a külföld érdeklődésének növekedését érzékeltetik az export-forgalom ugrásszerűen emelkedő számai. ha nem is a kezdeti évet, hanem 1954-et vesszük száznak, az akadémiai kiadványok exportja három év alatt, 1957-re huszonkilencszeresére, további három év alatt, 1960-ra pedig már hatvankétszeresére növekedett. valószínű, hogy az ezévi eredmények sem maradnak el az előbbiektől.

/folyt.köv./

Alu

bb 1. /idegen nyelven... 1. folyt./- szb

- ez az egyre fokozódó érdeklődés azt a kötelezettséget rója ránk, hogy a legjobban keresett munkákat újabb és újabb idegennyelvű kiadásban bocsássuk közre. Kiss Ferenc és Szentágothai János az emberi test anatómiájának atlasza című munkája például tíz kiadás után most spanyol nyelven is megjelent. ennek érdekessége, hogy ezzel a kubai köztársaság rendelésére készülő spanyol nyelvű kiadvány-sorozat első terméke készült el.

- a magyar tudomány és tudományos könyvkiadás jó hírnevét mutatja az a tény is, hogy neves külföldi kiadók mind több esetben vállalják, sőt igénylik magyar tudósok munkáinak közös kiadását az akadémiai kiadóval. így a legutóbbi években többek között az oxfordi pergamon press-szel, a párizsi gauthier villars-céggel, a berlini akademie verlaggal, a stuttgarti georg thieme verlaggal, a varsói orvostudományi kiadóval, a csehszlovák tudományos akadémia kiadójával, a pekingi népi egészségügyi kiadóval, a newyorki academic press-szel és számos más külföldi kiadóvalatallal közösen adtunk ki könyveket. ezek a közös kiadások is az akadémiai kiadó gondozásában és hazai nyomdáiban készülnek.

- az akadémiai kiadó termékei ott vannak a jelentős külföldi kiállításokon, vásárokon és ha csak a legutóbbi lipcsei, vagy frankfurti vásáron tapasztalt érdeklődést vesszük tekintetbe, ez is jogos reményekkel tölthet el bennünket a jövőt illetően. többek között a világhírű magyar matematikai iskola új eredményeit magukba foglaló munkák idegennyelvű közös kiadását kérték elismert külföldi kiadók. az elkövetkező évekre máris mintegy 360 könyvünk idegennyelvű kiadására jelentették be igényüket. /mti/

bb 3. a tundraidék fészkelői költöztek a fehér-tói „madár-szálló”, -ba

vid ká/j szb ká

1961. december 29.

hazánk legdélibb fekvésű természetvédelmi területén, a fehér-tói „madárszállóban”, télen is mozgalmas az élet. a kemény hideg ugyan még a telet jól bíró madarak közül is sokat délebbre kényszerített - bucsut mondtak a vadludak, a bibicék, az alpesi partifutók - a rezervátum mégsem üres. ilyenkor a téli évszak jellegzetes szárnyas vándorai szállják meg vadvizországnádásait. megjöttek a fenyő-rigók, az északi partok énekes madarai, s velük együtt százas-csapatokban érkeztek a hősármányok. ezek a szürkésfehér tollas madarak gyakran nagy magasságokban repülnek, s úgy ereszkednek le a földre, mintha hó hullana a tájra. a tundrák fészkelő madaraival együtt várják a tél elmulását a fehér-tói hű madarai: a szakálas cinegék, a nádi sármányok, a zöldikék és a függő cinkék. a sűrű nádasok éjszakánként biztonságos menedéket nyújtanak a rezervátum téli vendégeinek. /mti/

- 2 -

bb 2. „magaslatti napfürdőzés”, -t készítenek elő a kőbányai erőmű kazánjai számára - hazánkban is megkezdődik az infravörös sugárzás alkalmazása

i tz/tr szb vg

1961. december 29.

az egész világon egyre több területen kezdi céltudatosan alkalmazni az ember az infravörös sugárzást, azt az „új”, fűtési eljárást, amelyet a természet körülbelül négy és fél milliárd éve - a föld kialakulása óta - használ.

a nappól érkező, az emberi szem számára láthatatlan infravörös sugarak tulajdonképpen ugyanolyan elektromágneses rezgések, mint akár a fény, vagy a rádió hullámok, csak hullámhosszuk más: a milliméter milliomod és százvezred része közé esik. ellenállás nélkül hatolnak át a tiszta levegőn és csak akkor termelnek meleget, ha valamilyen anyagba beleütközve mozgásba hozzák annak molekuláit. ehhez persze az kell, hogy az anyag befogadja, „elnyelje”, őket. ez az oka annak, hogy az ezer, sőt kétezer méteres magaslatocon a napozók a fagypont alatti hőmérséklet ellenére fürdőruhában sem fázhatnak, ugyanakkor pedig közvetlenül mellettük a hó meg sem olvad. az emberi test ugyanis magába engedi, a fehér, kristályos szerkezetű hó felülete viszont visszaveri a sugarakat. alacsonyabban ez a hatásuk természetesen nem érvényesülhet, mert a légkör alsó rétegeiben lebegő koromszemcsék és más anyagi részecskék már a földre érkezés előtt „megcsapolják”, a sugarak hőtermelő energiáját.

a próbálgatások e sugarak felhasználására külföldön körülbelül 25 éve kezdődtek meg, de az eljárás máris számos területen szorította háttérbe a hagyományos fűtési módszereket. igen nagy előnye ugyanis, hogy a hőhatást teljes mértékben a megfelelő felületre összpontosítja, feleslegessé teszi tehát a környező levegő, stb. felmelegítését. akármilyen hideg van is például a fűtetlen fürdőszobában, az ember ruha nélkül sem fázik benne, ha ráveti sugarait az infravörös sugárzó. ritkán használt helyiségekben, például tanácskozó termekben, amelyeket pazartás lenne állandóan fűteni, a megbeszélés részvevőiben néhány órán át a kellemes meleg érzetét kelti a rájuk irányított sugarak, anélkül, hogy maga a terem levegője megmelegedne.

az iparban főleg a szárítás, elsősorban a lakkozott felületek szárítása terén érték el vele a legnagyobb sikereket. például egy mosógépre a lakk ráégetése azelőtt körülbelül egy órát vett igénybe, az infravörös sugarak viszont néhány perc alatt elkészülnek vele. kitünően felhasználható a keksz sütésénél is.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 2. /,,magaslati napfürdőzés,,-t... folyt./- szb

alkalmazásának még vannak korlátai, főként azért, mert hatását csak pontosan körülhatárolt területen érvényesíti, tehát például lakószobák fűtésére, ahol az ember sűrűn változtatja a helyét, nem használható. más területeken viszont sok szempontból előnyösebb a régi módszereknél, hiszen ott is lehetővé teszi a folyamatos gyártást, ahol eddig minden egyes szárítás megszakította a munkafolyamatot, ezenkívül nincs szüksege óriási szárítócsarnokokra, és azonos eredményt általában kevesebb energia felhasználásával ér el.

az erős áramu gyártmányfejlesztési intézetben már nálunk is elkészült számos ipari berendezés terve, valamint a fürdőszobák, műhelyek, tanácskozótermek, stb. fűtésére alkalmas berendezések mintapéldányai, és rövidesen sorozatgyártásuk is megkezdődik az elekthermax gyárban. felkészültek - egy újítási javaslat alapján - egy igen érdekes, újszerű kísérletre is. a kőbányai erőmű egyik hatalmas csarnokában új kazánokat szerelnek fel, amelyeknek helyszínen hegesztendő varratait azonban egy órán át legalább plusz 5 celsius fokos hőmérsékleten kell tartani. az egyébként fűtést nem igénylő csarnokban kizárólag ezért kellett volna fűtőberendezést felszerelni. az erfi most olyan infravörös-sugárzókat tervezett, amelyek - milliós beruházást téve feleslegessé - valósággal magaslati ,,napfürdőzést,, teremtik meg a kazánok számára: a csarnok változatlanul hideg marad, de a varratok valóságos nyári melegben fognak megszilárdulni. /mti/

-.-

bb 5. szombaton huzzák a 2. vasárnap a 3. és a 4. békekölcsönt - két nap alatt több mint négyszázezer kötvényre csaknem 99 millió forint nyereség

i kf/kf szb vg

1961. december 29.

az országos takarékpénztár december 30-án és 31-én rendezte a 2., a 3. és a 4. békekölcsön 1961. második félévi huzását, s így igen sokan már kisebb-nagyobb nyereségük tudatában köszönhetik az új esztendő. a sorsolásokat budapestben, az egyetemi színpadon /5. kerület pesti barnabás utca 1. sz./ tartják.

december 30-án szombaton délután fél három órai kezdettel a 2. békekölcsön 133 000 kötvényre 26 millió forintot sorsolnak.

december 31-én, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik a huzás, s két óra alatt bonyolítják le a 3. és a 4. békekölcsön sorsolását. a 3. békekölcsönből 159 000 kötvényre 45 millió forint, a 4. békekölcsönből pedig 115 000 kötvényre 27.6 millió forint jut nyereség és törlesztés formájában. a kétnapos huzáson tehát a három békekölcsönből több mint négyszázezer kötvényre csaknem 99 millió forintot fizet vissza államunk január 8-tól. /mti/

- 4 -

bb 4. új magyar regények, verses kötetek - fiatal írók művei - könyv az ifjuságnak - a magvető könyvkiadó 1962. első negyedévi ter- végül

i v hmé szb sr

1961. december 29.

a magvető könyvkiadó a jövő esztendő első negyedévében számos érdekes új magyar regényt, verses kötetet jelentet meg. kiadják bárány tamás iratlan törvény című munkáját, amelynek cselekménye úgy indul, hogy egy üzemi művezetőt elítélnek társadalmi tulajdon elcsajátításának vétségéért. az író azt kutatja új művében, mi indított egy évtizedekig becsületes, köztisztelőben álló férfit a bűn útjára.

meredek utca a címe hámori ottó kisregényének, amelynek hőse egy sebészorvos, 1956-ban gyávaságból és karrierizmusból megtagadja a segítséget feleségétől, midőn az halálosan megsebesül... az új terméssorozatban jelenik meg a fiatal író, sószyörgy végtisztesség című - a rádióból már ismert - drámájának prózai változata. kiadják papp károlyné apotheosis című kötetét, amely egy kisregényt és néhány novellát tartalmaz. tersánszky józsi jenő két zöld ág, az elnök ur inasévei című két regénye, török sándor új könyve, illés endre kettős kör című novelláskötete ugyancsak érdekesnek ígérkezik.

remenyik zsigmond jordán elemér első hete a tulvilágon című kötetében a szerző új novellái találhatóak. kiadják sándor iván, az r-34-es repülőjárat és kölcsény című két színművét egy kötetben.

ugyancsak az első negyedévben lát napvilágot bakó józsef, pákoltiz istván, simai mihály és torma józsef verses kötet.

a külföldi irodalmat akszjonov kollégák című első regénye képviseli, amely egy fiatal orvosról szól.

a magvető könyvkiadó a jövő esztendő első negyedévében ifjusági műveket is. elsőnek kiadják komlós aladár római kaland című fiataloknak szóló regényét. /mti/

-.-

bb 6. jelvény az ,,erdők védelmezőinek,,

i so/tm szb ká

1961. december 29.

az országos erdészeti főigazgatóság néhány évvel ezelőtt jelvényt alapított a ,,kiváló fásítók, számára s ezt a jelvényt azóta már több ezer kisz-fiatal, uttörő, s az országfásításban résztvevő idősebb társadalmi munkás viseli. az utóbbi időben több olyan eset fordult elő, amikor az erdők védelmében, tüzek oltásában tüntek ki fiatalok és idősebbek egyaránt. az országos erdészeti főigazgatóság a jövőben a kiváló fásítók mellett az ,,erdők védelmezőit,, is jelvénnel tünteti ki. /mti/

-.-

- 5 -

bb 7. bántalmazta a kalauzt az ittas utas - négyhónapi börtönre ítélték

i bc/tr/m/sr

1961. december 29.

Kürti Antal büntetett előéletű budapesti lakos egyik este ittas állapotban egy 28-as jelzésű villamosra szállt fel az Orczy téren. Leült a vezető helyére, s azt csak többszöri felszólításra volt hajlandó átadni. Közben odaért a kalauz, s kérte tőle a jegyet. Kürti drasztikus szavakkal válaszolt, majd amikor a kalauz arra szólította fel, hogy viselkedjék rendesen, úgy megütötte őt, hogy a szemüvege eltört, s az arca megsérült. A szemtanúk rendőrt hívtak. Kürti a rendőrt is durva szavakkal illette.

a központi kerületi bíróság ittas állapotban elkövetett büntett-
ért négyhónapi börtönre ítélte Kürti Antalt.
/mti/

...-

bb 9. két és félmillió forintot költöttek virágra a pécsiek

vid/ká/j/m

1961. december 29.

Ha igaz az a mondás, hogy „aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet”, akkor a pécsiek vitathatatlanul jó emberek. A város lakói ugyanis az idén nem kevesebb, mint két és félmillió forintot költöttek virágra. Csupán a pécsi kertészeti vállalat több, mint negyedmillió szál szegfűt, gladioluszt, rózsát, krizantémumot és jácintot, továbbá 40.000 cserép különféle virágot adott el. Ez azt jelenti, hogy minden pécsi lakos 1961-ben átlag 2 szál virágot vásárolt, és minden harmadik ember egy-egy cserép tulipánt, cikláment vagy hortenziát is vett. A kertészeti vállalat virágtelepe alig képes kielégíteni a nagy keresletet, pedig a 27 üvegház egész éven át „üzemben van”, hat üvegházban 5200 tőről szedik a szegfűt a kertészek, de még ez is kevés. Ezért most újabb 12 üvegház épül és ezekben jövőre már 14.000 szegfűtvet ültethetnek el. A vállalat szakemberei, hogy a választékot növeljék, nemrég 3000 narciszhagymát, 2000 szegfűdugványt és 60 hortenzia-anyagot hoztattak hollandiából.

/mti/

8.05

9.25

...-
- 6 -

Me

bb 8. január 15 és február 15-e között tárgyalják meg a budapesti üzemek az 1962-es tervet - miért több az üzemi baleset a fővárosban, mint vidéken? - kié a művelődési otthon? - fontos kérdésekben foglalt állást a szakszervezetek budapesti tanácsa

i sl/tr/m/vg

1961. december 29.

Néhány hónappal ezelőtt alakult meg a szakszervezetek budapesti tanácsa, amely közvetlen segítséget nyújt a fővárosi szakszervezeti életnek fellendítéséhez.

Melyek a tanács céljai, kezdeti eredményei és tervei? - erre a kérdésre a következő tájékoztatást adta Keszei Károly, az szbt titkára.

- a szakszervezetek budapesti tanácsa megalakulásának legfőbb célja, hogy a vezetés közelebb kerüljön az élethez, még hatékonyabban segíthesse a fővárosi üzemeket. A szakszervezeteknek eddig csak megyei tanácsai voltak, a fővárosi üzemek ügyeit a szakszervezetek szakmai központjai intézték. Ez a megoldás nem bizonyult megfelelőnek, mert az ország szervezett dolgozóinak mintegy fele budapest 1.800 alapszervezetében tömörül, problémáikat a szakmai központok nem tudták kellő körültekintéssel intézni, s ugyanakkor a fővárosi ügyek elvonták a szakszervezetek vezetőségeinek figyelmét az országos jelentőségű kérdésektől. Ezért a vezetés megfelelő átcsoportosításával, a létszám növelése nélkül létrehozta a szakszervezetek budapesti tanácsát, amely az azóta megszűnt budapesti szakmai központi bizottság feladatkörét is átvette. A tanács felmérte a budapesti szakszervezeti élet legjellegzetesebb problémáit, s néhány fontos kérdést már meg is vitatott. Napirendre tűzte például, hogy a vidéki üzemi balesetek csökkenésével egyidőben miért növekedett a balesetek száma a fővárosban, tárgyalt a közlekedési balesetekről, a munkásszállások helyzetéről, továbbá arról, hogy betöltik-e hivatásukat budapesti üzemi művelődési otthonai. A tanács foglalkozott a termelés és a bérezés kérdéseivel és több más problémával. A vizsgálatok alkalmával kitűnt, hogy a szakszervezetek irányítása a fővárosban sok tekintetben elmarad a vidékétől, különösen a felvilágosító és az ellenőrző munka gyenge. Ezzel is magyarázható a balesetek számának növekedése is. A szakszervezetek budapesti tanácsának kezdeményezésére most az üzemekben rendszeresebbé teszik a balesetek megelőzését szolgáló felvilágosító munkát, amihez a pártbizottságok is nagy segítséget nyújtanak. A 10. és a 13. kerületi pártbizottságok máris napirendre tűzték ezt a fontos ügyet, a fővárosi tanács pedig anyagi támogatást is nyújt a tanácsai vállalatok munkásvédelmi felszereléseinek felújításához, kiegészítéséhez.

/folyt.köv./

8,20

- 7 -

9.30

Me

bb 8. /január 15 és ... 1. folyt./ m

fontos elvi kérdést tisztázott az szbt a művelődési otthonok működésének megjavítására. a legtöbb üzem kizárólag sajátjának tekintette eddig a művelődési házat; a környező üzemek dolgozóit és a környék lakóit nem szívesen látták vendégül, pedig ezeknek az otthonoknak egyik fontos feladata, hogy az egész környék kulturális életét fellendítse. a szakszervezetek kezdeményezésére a pamuttextilművek egykori művelődési háza szinte az egész 11. kerület kulturális központjává vált, hasonló a helyzet a mom kulturházzal is. a cél az, hogy valamennyi művelődési otthont egész városnegyedek lakosságának rendelkezésére bocsássák. ez a változás természetesen azzal jár, hogy a kulturális létesítmények fenntartásának terhét ne csak egy üzem viselje. a szakszervezetek támogatják azoknak a kőbányai üzemeknek a kezdeményezését, amelyek közösen tartják fenn a kőbányai téglagyár művelődési házát, és helyeslik a 16. és a 19. kerületi tanácsoknak azt az elhatározását, hogy anyagilag is segítik a kerület kulturális intézményeit.

- a szakszervezetek budapesti tanácsa behatóan foglalkozott a termelés, a munkaverseny legkülönfélébb problémáival - mondotta keszei károly. különösen nagyjelentőségűek lesznek a január 15-e és február 15.-e között a budapesti üzemekben sorra kerülő termelési értekezletek, ahol az 1962-es tervet vitatják meg. ezeken a tanácskozásokon megtárgyalják, hogy mely gyártmányokból szabad és kívánatos a terv túlteljesítése, s egyben kidolgozzák a verseny leghelyesebb formáit. az szbt a szot-tal együttműködve választ ad egyes vitás kérdésekre is, az eddigi tapasztalatok alapján kidolgozzák például a „szocialista műhely”, és a „szocialista üzem”, címűt folytatott verseny irányelveit. a közeli napokban ankétra hívják meg azoknak az üzemeknek a szakembereit, ahol már kialakult az említett versenyforma, kikérik tapasztalataikat, tanácsaikat, s ezek alapján segítik hasonló verseny kibontakozását más vállalatoknál.

a szakszervezetek budapesti tanácsának programja még sok egyébre is kiterjed. az alapszervezetek napirendjére kívánják tűzni a készletgazdálkodás kérdését, a balesetelhárítás ügyét, s el akarják érni, hogy az alapszervezetek tevékenyen résztvegyenek az üzemi élet minden lényegesebb kérdésének intézésében. mondotta keszei károly a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára.
/mti/

8.35

...

- 8 -

bb 10. száztizenkétezen tanulnak a dolgozók középiskoláiban

i vt/tm vm sr

1961. december 29.

az elmúlt tanévben országosan 85.000-en, az 1961-62-es oktatási évre pedig 112.000-en iratkoztak be a dolgozók középiskoláiba. tekintettel a nagyarányú létszámemelkedésre, az eddiginél is fokozottabban gondoskodtak arról, hogy semmi ne akadályozza a hallgatók zavartalan tanulását. a gimnáziumokban és a közgazdasági technikumokban mind az esti, mind a levelező tagozaton bevezették a rendszeres osztályfőnöki órát. erre azért került sor, mert az utóbbi években egyre inkább „fiatalodnak”, a hallgatók, s emiatt több figyelmet fordítanak a nevelési feladatokra.

a gimnázium első osztályaiba járók számára a matematika, a második osztályosoknak pedig a fizika tankönyvek már úgy készültek, hogy könnyítsék az egyéni tanulást. ezekben összefoglaló fejezetek, kidolgozott példák találhatóak.

a tapasztalatok szerint év közben a hallgatók közül elég sokan hagyják abba a tanulást. vannak iskolák, ahonnan rendszeresen értesítik a munkahelyet, ha valamelyik felnőtt „diák”, sokat mulaszt. a tanárok időnként megbeszélésre hívják össze az üzem illetékeseit, hogy közös erővel segítsék a problémák megoldását, igyekezzenek elhárítani a tanulás akadályait./mti/

...

bb 19. az országgyűlési könyvtár és az mti kiadványa az ensz-ről

tm vm sr

1961. december 29.

az országgyűlési könyvtár, az ensz letéti könyvtára az mti-vel közösen ismertető füzetet bocsátott ki az ensz-ről. a tetszetős kiállítású, csaknem 200 oldalas füzet, az 1961 novemberi helyzetnek megfelelően közli az ensz-re vonatkozó legfontosabb tudnivalókat, az ensz tagállamainak névsorát és felvételi évét, az ensz felépítését, szerveit, kiadványait, az ensz-re vonatkozó legkülönbözőbb kiadványok, valamint az országgyűlési könyvtárban megtalálható művek bibliográfiáját. a kiadvány nemcsak újságírók, előadók, hanem újságolvasók számára is hasznos adatforrás./mti/

...

8.39

- 9 -

bb 8. /január 15 és ... 1. folyt./ m

Fontos elvi kérdést tisztázott az szbt a művelődési otthonok működésének megjavítására. a legtöbb üzem kizárólag sajátjának tekintette eddig a művelődési házat; a környező üzemek dolgozóit és a környezet lakóit nem szívesen látták vendégül, pedig ezeknek az otthonoknak egyik fontos feladata, hogy az egész környezet kulturális életét fellendítse. a szakszervezetek kezdeményezésére a pamuttextilművek egykori művelődési háza szinte az egész 11. kerület kulturális központjává vált, hasonló a helyzet a mom kulturházzal is. a cél az, hogy valamennyi művelődési otthon egész városnegyedek lakosságának rendelkezésére bocsássák. ez a változás természetesen azzal jár, hogy a kulturális létesítmények fenntartásának terhét ne csak egy üzem viselje. a szakszervezetek támogatják azoknak a kőbányai üzemeknek a kezdeményezését, amelyek közösen tartják fenn a kőbányai téglagyár művelődési házat, és helyeslik a 16. és a 19. kerületi tanácsoknak azt az elhatározását, hogy anyagilag is segítik a kerület kulturális intézményeit.

- a szakszervezetek budapesti tanácsa behatóan foglalkozott a termelés, a munkaverseny legkülönfélébb problémáival - mondotta keszei károly. különösen nagyjelentőségűek lesznek a január 15-e és február 15.-e között a budapesti üzemekben sorakerülő termelési értekezletek, ahol az 1962-es tervet vitatják meg. ezeken a tanácskozásokon megtárgyalják, hogy mely gyártmányokból szabad és kívánatos a terv túlteljesítése, s egyben kidolgozzák a verseny leghelyesebb formáit. az szbt a szot-tal együttműködve választ ad egyes vitás kérdésekre is, az eddigi tapasztalatok alapján kidolgozzák például a „szocialista műhely”, és a „szocialista üzem”, címűt folytatott verseny irányelveit. a közeli napokban ankétára hívják meg azoknak az üzemeknek a szakembereit, ahol már kialakult az említett versenyforma, kikérik tapasztalataikat, tanácsaikat, s ezek alapján segítik hasonló verseny kibontakozását más vállalatoknál.

a szakszervezetek budapesti tanácsának programja még sok egyébre is kiterjed. az alapszervezetek napirendjére kívánják tűzni a készletgazdálkodás kérdését, a balesetelhárítás ügyét, s el akarják érni, hogy az alapszervezetek tevékenyen résztvegyenek az üzemi élet minden lényegesebb kérdésének intézésében. mondotta keszei károly a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára.

/mti/

8.35

...

- 8 -

bb 10. száztizenkétezeren tanulnak a dolgozók középiskoláiban

i vt/ta vm sr

1961. december 29.

az elmúlt tanévben országosan 85.000-en, az 1961-62-es oktatási évre pedig 112.000-en iratkoztak be a dolgozók középiskoláiba. tekintettel a nagyarányú létszámemelkedésre, az eddiginél is fokozottabban gondoskodtak arról, hogy semmi ne akadályozza a hallgatók zavartalan tanulását. a gimnáziumokban és a közgazdasági technikumokban mind az esti, mind a levelező tagozaton bevezették a rendszeres osztályfőnöki órát. erre azért került sor, mert az utóbbi években egyre inkább „fiatalodnak”, a hallgatók, s emiatt több figyelmet fordítanak a nevelési feladatokra.

a gimnázium első osztályaiba járók számára a matematika, a második osztályosoknak pedig a fizika tankönyvek már úgy készültek, hogy könnyítsék az egyéni tanulást. ezekben összefoglaló fejezetek, kidolgozott példák találhatóak.

a tapasztalatok szerint év közben a hallgatók közül elég sokan hagyják abba a tanulást. vannak iskolák, ahonnan rendszeresen értesítik a munkahelyet, ha valamelyik felnőtt „diák”, sokat mulaszt. a tanárok időnként megbeszélésre hívják össze az üzem illetékeseit, hogy közös erővel segítsék a problémák megoldását, igyekezzenek elhárítani a tanulás akadályait./mti/

...

bb 19. az országgyűlési könyvtár és az mti kiadványa az ensz-ről

tm vm sr

1961. december 29.

az országgyűlési könyvtár, az ensz letéti könyvtára az mti-vel közösen ismertető füzetet bocsátott ki az ensz-ről. a tetszetős kiállítású, csaknem 200 oldalas füzet, az 1961 novemberi helyzetnek megfelelően közli az ensz-re vonatkozó legfontosabb tudnivalókat, az ensz tagállamainak névsorát és felvételi évét, az ensz felépítését, szerveit, kiadványait, az ensz-re vonatkozó legkülönbözőbb kiadványok, valamint az országgyűlési könyvtárban megtalálható művek bibliográfiáját. a kiadvány nemcsak újságírók, előadók, hanem újságolvasók számára is hasznos adatforrás./mti/

...

8.39

- 9 -

bb 11. magyar-osztrák együttműködéssel mészmu épül az olaszországi leccoban

-1 sz/gg vm vg

1961. december 29.

az osztrák feurungstechnik vállalattal együttműködve a magyar nixex külkereskedelmi vállalat mészmuvet épít az olaszországi leccoban. az üzem berendezésének egyrészét magyar gyárak készítették és műszaki szakembereink elismerését jelenti, hogy a teljes tervezést is magyar mérnökökre bízta. a megrendelők megnézték a csehszlovákiai zsirányban működő, szintén magyar tervek szerint, magyarországról szállított berendezéssel felépített mészmuvet, annak jó működése látán kötötték meg a szerződést. a leccoi mészmuvet már szerelik és februárban üzembe is helyezik. külkereskedelmünk képviselői most újabb üzletkötésről tárgyalnak, kilátásban van, hogy - szintén az osztrákokkal együtt - még nyolc ilyen üzem építenek olaszországban.

csehszlovákiában különben a zsirányin kívül másik három magyar tervezésű mészmu is működik és a jugoszlávok is négy ilyen üzemet rendeltek. /mti/

- . . -

bb 17. új műhelycsarnok a wilhelm pieck gyárban

vid te vm ki

1961. december 29.

korszerű üzemcsarnok készült el az év végére a győri wilhelm pieck vagon-és gépgyárban. a 2.500 négyzetméter alapterületű, háromhajós vagonkatrész üzem felépítése tízmillió forintba került. iroda és szociális helyiségek, mosdók, öltözők is tartoznak hozzá. az épület műszaki átadása megkezdődött és hozzáfogtak a gépek beszereléséhez is.

a legújabb típusú, termelékeny külföldi gépekkel együtt körülbelül 22 millió forintba kerül az új üzemszervezés létesítése.

a vagonkatrész műhelycsarnok újabb szakasza a wilhelm pieck gyár fejlődésének, amit az exportszállítások, elsősorban az évről-évre ismétlődő, magyarországi szovjet megrendelések tettek lehetővé. a kapitalista időkben a győri vagongyár egy év alatt sem gyártott annyi vasuti kocsit, mint most egy hónap alatt. /mti/

8.55

- 10 -

9.40 *Int*

bb 12. pest megyében megkezdődtek az ötéves terv szőlő- és gyümölcs-telepítési programjának előkészületei: 20.000 hold új nagyüzemi szőlő- és gyümölcsös a homokon

i áé/hné/m/ká

1961. december 29.

az ötéves terv szőlő- és gyümölcsstelepítési programjának megvalósításában kiemelkedő szerep vár pest megyére. a jelenleg 45.000 holdat kitevő homoki borvidék további növelésére itt különösen kedvezőek a lehetőségek. az országos telepítési terv több mint 10 százaléka pest megyében realizálódik: a következő öt évben 10.000 hold új szőlőt- és ugyanennyi gyümölcsöst ültetnek. a magyarországi munkára elsősorban azokban a szövetkezeti gazdaságokban kerül sor, amelyek már eddig is nagyobb szőlő- és gyümölcsstermesztésre rendezkedtek be, így nagygyőrös, cegléd-csemő vidékén, a tépió-völgyében és a budai járás egyes területein. az országos irányelveknek megfelelően minden telepítés csak nagyüzemi módon történhet, vagyis legalább 200 holdas, gépi művelésre alkalmas táblákat alakítanak ki. az idei mintegy 1300 holdas szőlő- és gyümölcsültetés - mint az ötéves program első részlete - már ennek figyelembevételével történt, s jövőre nagyobb arányokban folytatódik. az ehhez szükséges előkészületek megkezdődtek. a jelentkezők közül január végéig kiválasztják azokat a közös gazdaságokat, amelyek leginkább alkalmasak a feladat végrehajtására, s a megyei szakértő bizottság segítségével kijelölik a telepítésre alkalmas területeket. ezekben a termelőszövetkezetekben nyomban megkezdődik a szakmunkásképzés is, hogy a telepítések befejezéséig hozzáértő tőzsgárda alakuljon ki. a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban a jövő évben mintegy 4000 holdon hoznak létre új szőlő- és gyümölcsültetvényeket. /mti/

- . . -

bb 13. tizenhét népszerű tudományos film készült az idén - jövőre husz forgatását tervezik

i di/hné/m/sr

1961. december 29.

a budapesti filmstúdióban a népszerű tudományos filmek gyártásának idei eredményeiről és jövő évi terveiről tájékoztatták az mti munkatársát.

/folyt.köv./

9.03

- 11 -

9.40 *Int*

bb 13. /tizenhét népszerű ... 1. folyt./ m

1961-ben 17 népszerű tudományos rövidfilm forgatását fejezték be. a rendezők megnövekedett vállalkozókedvvel, bátran belevágtak több „szokatlan”, újszerű téma feldolgozásába is. a muzsikáló-gyerekek például a magyar zenei oktatás világviszonylatban is kimagasló eredményeit mutatja be meggyőzően. a vigyázat mázolja, a szatira, a nevetetés eszközeivel nevel. a gondolkodó gépek, a hullámok világa, a szívdobogás, és az ezüstsálak című filmek a tudomány és a technika világából merítették témájukat. az istenek születése, valamint az a szeretet nevében című alkotások a természettudományos világnézet alapjairól, a vallásos világnézet-tel polemizálnak. az előbbi az istenfogalom és istenhit kialakulását mutatja be, s beszámol arról, hogy földünkön még napjainkban is mintegy kétezer különböző vallás létezik. valamennyinek hívői esküsznek arra, hogy az „igaz istent”, imádják. az istenek születése című filmet egyébként korábban készített magyar és külföldi híradó-, riport-, és dokumentumfilmek részleteiből állították össze. a szeretet nevében című alkotás „szerzője”, a spanyol inkvizíció egyik volt titkára, aki könyvben leplezte le ennek a testületnek kárhózasos tevékenységét. műve annakidején magyarul is megjelent. - ez a mű, mint leleplező vádirat szolgált a film alapjául. az alkotók egyébként eredeti középkori metszeteket és goya-rajzokat is felhasználtak.

kollányi ágoston ismét jelentős és izgalmas filmmel lép a közönség elé: ujdonsága a mint cseppben a tenger az egysejtűek világáról szól, s szinte páratlan, mikroszkópikus filmfelvételekkel mutatja be ezeknek a parányi élőlényeknek csodálatos világát.

jövőre husz népszerű tudományos film forgatását tervezik. az emberi faj egysége című ujdonság, a fajelméletet kívánja leleplezni. a péterfillérektől a szent péter bankig című alkotás, az egyházi vagyon kialakulását, felduzzadását választotta témájául. sor kerül olyan filmek készítésére, amelyek az agy és értelem eredetét ismertetik, vagy választ adnak olyan kérdésekre, hogy értelmesek-e az állatok, érzékelnek-e a növények. a technikai, fizikai kérdések közül film készül a természet geometriájáról, az emberi test mozgásának fizikájáról és mechanikájáról, a mendelejev-rendszerről, a mind nagyobb sebességért folytatott harcokról, az űrhajózás abc-jéről. egyik jövő évi ujdonság szemléltetni fogja, hogyan hatott az emberi kéz fejlődése az agy, a gondolkodás fejlődésére. tervbe vettek ezenkívül több művészeti film forgatását is.

/mti/

9,13

- 12 -

g.m. [handwritten signature]

bb 14. apostahivatalok és a totó-lottó kirendeltségek nyitvatartása

i kf/kf/m/vg

1961. december 29.

a budapesti postaigazgatóság közli, hogy december 31-én, vasárnap a budapest 3-as, 4-es, 7-es, 8-as, 9-es, 10-es, 61-es, 80-as, 90-es, 112-es, 114-es, valamint a budafoki, a csepeli, a kispesti, a pesterzsébeti, a pestlőrinci, a rákosligeti, a sashalmi és az újpesti 1. számú postahivatalok 10.30-12.30 óra között pénzfelvételi szolgálatot tartanak. január 1-én, a munkaszüneti napokon egyébként is nyitvatartó hivatalok a szokásos időben tartanak szolgálatot. mindkét napon szünetel a levél és a csomagkézbesítés, csak a romló tartalmu, az express küldeményeket, valamint a táviratokat honlják ki.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a totó-lottó kirendeltségek budapesten és a körzeti irodák székhelyén - debrecenben, győrött, pécsen és szegeden - december 31-én a vasárnapra előírt időben tartanak nyitva, január 1-én zárva lesznek. egyéb vidéki helyeken a totó-lottó fiokok, mindkét napon december 31-én és január 1-én, zárva tartanak.

/mti/

---

bb 24. szellemi öttusa a nagykanizsai járás községeiben

vid/lv/-ke/m/fm

1961. december 29.

a nagykanizsai járási kisz-bizottság és a járási uttoró elnökség kezdeményezésére szellemi öttusákat rendeznek a járás községeiben. vasárnap délutánokon diákokkal és felnőttekkel telnek meg a művelődési otthonok, hogy tanui legyenek a jeles tanulók szellemi vetélkedésének. a versenyzőknek irodalmi, történelmi, földrajzi és matematikai kérdésekre kell válaszolniuk.

/mti/

9.15

- 13 -

g.m. [handwritten signature]

bb 16. benvenuto cellini mester élete, renoir album, rudnay gyula tanulmány - a legújabb képzőművészeti kiadványok

1 fe/tm vm sr

1961.december 29.

a képzőművészeti alap kiadó vállalata több jelentős művel gazdagította a képzőművészeti tanulmányok választékát. második kiadásban jelent meg a tizenhatodik századbéli nagy olasz szobrász és ötvösművész „benvenuto cellini mester élete - amiképpen ő maga megírta firenzében,, című többszáz oldalas világhírű önéletrajz. a könyvhöz, amely fűsi józsef fordításában jut el a magyar olvasóhoz, genthon istván, fűsi józsef és molnár c.pál irtak bevezető tanulmányokat. a művet számos színes illusztráció egészíti ki. megjelent a francia festészet egyik legnagyobbjának, renoirnak művészetét ismertető album. a farkas istván bevezető szövegével napvilágot látott renoir album a mester 30 leghíresebb akvarelljét, pasztelljét és színes rajzait tartalmazza, köztük van: cezanné arcképe, a karman-tyus hölgy, anya és gyermeke, a toilette, mosónők, fürdő nő és sok más híres alkotás.

a művészet kiskönyvtára kiadásában jelent meg rudnay gyuláról, a magyar népelet, ének, a magyar táj egyik legkiválóbb megelevenítőjéről szóló ismertető. bényi lászló színesen megírt tanulmányát félszáz reprodukció, több színes kép illusztrálja. a karácsonyi könyvpiacra forgalomba került castiglione lászló: görög művészet című műve s mihályfi ernő magyarország legszebb tájait, emlékműveit bemutató művészi fotóalbum. a magyar mesterek sorozatában soós gyula tollából jelenik meg fadrusz jános életét és alkotásait ismertető könyv. földes anna és mihályfi gábor válogatta „ színek költői - költők színei,, című antológia a világirodalom klasszikus és élő nagy költőinek 80 versét tartalmazza illusztrációkkal, színes képekkel.

a képzőművészeti alap kiadója 1962-re százezer művészi naptárt adott ki. a munkácsy naptár a szépművészeti muzeum egy-egy híres festményének reprodukcióit tartalmazza. a nagy ipari és külkereskedelmi vállalatok budapest, illetve magyarország nevezetességeit, üzemük, vállalatuk gyártmányait és korszerű műhelyeit bemutató naptárakat rendeltek orosz, angol, francia és német nyelvű magyarázó szöveggel. díszes kiállítású naptárakkal üdvözlük a malév, a mahart, az orion, a csepel, a tungsrám, az autógyár és mások külföldi partnereiket.
/mti/

9,20

10 ✓

- . -

- 14 -

bb 18. 10 hizlalda felépítésénél 4 másik hizlalda árát takarították meg a pécsi járás szövetkezeti gazdái

vid ká/j vm

1961.december 29.

a pécsi járás termelőszövetkezetei a közeli nagyváros hus-ellátása miatt elsősorban a sertéshizlalást fejlesztik erőteljesen. ennek érdekében új nagyüzemi hizlaldákat kell tenni alá hozniok. a járási pártbizottság munkatársai helyszíni látogatásaik alkalmával tanulmányozták a meglevő hizlaldákat és arra a megállapításra jutottak, hogy ezek elavultak, drágák, olyan épületekre van szükség, amelyekben a hizlalás valóban nagyüzemi módon történhet. elgondolásaik alapján a járási tanács szakemberei elkészítették egy újszerű, 250 férőhelyes hizlalda tervét és ezt fel is építették a bicsérdi zöld mező tsz-ben. a korszerű, villannyal és vízzel ellátott hizlalda u-alaku: emeletes takarmányozó épületből áll, s ehhez csatlakoznak a két sorban elhelyezett sertésszállások. a szállások között vasuti sint fektettek le, s az ezen haladó csilléról takarmányozzák a sertéseket. ilymódon a 250 hizó gondozását egy ember kényelme- sen ellátja. a bicsérdi hizlalda ez év elején készült el és azóta újabb 9 épült a járás termelőszövetkezeteiben. egy-egy hizlalda 260.000 forintba került, 100.000 forinttal kevesebbe, mint a régebbi típusu. így 10 hizlaldánál 1 millió forintot, azaz négy másik hizlalda árát takarították meg a szövetkezeti gazdák./mti/

- . -

bb 26. három művelődési autó járja szabolcs-szatmár megyét

vid lv/ke vm fm

1961.december 29.

szabolcs-szatmár megyében most kezdte meg működését a harmadik művelődési autó. mindhárom kocsival főként a községektől távol- eső településeket keresik fel. nyiregyháza, ujfehértó, balkány, és vaja községek határában több mint 30 tanyával tartanak kapcsolatot. ezekre a helyekre rendszeresen eljuttatják a szépirodalmi és szakkönyveket, a dokumentum-és játékfilmeket. hetenként egy-két alkalommal az ifjúsági klubesteken zenét is szolgáltatnak./mti/

- . -

9,25

10 ✓

- 15 -

bb 15. venyigével és kiegészítő műtrágya-adagokkal mellőzhető az istállótrágyázás a szőlőskertekben

vid ká/j vm

1961. december 29.

a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepén hosszabb ideje folytatnak kísérleteket a venyigetrágyázással. köztudomású, hogy a szerves-trágya-hiány különösen a szőlőtermő vidékeken okoz nagy gondot, ahol általában kevés a takarmánytermő terület és fejlettebb az állattenyésztés. az istállótrágyát rendszerint megszíról kell a szőlőhegyekre szállítani. a badacsonyi kísérletek bebizonyították, hogy venyigével és kiegészítő műtrágya-adagokkal teljes egészében mellőzhető az istállótrágyázás. 50 mázsa venyigével 200 mázsa istállótrágya tökéletesen pótolható. a minden előkezelés, erjesztés nélkül földbejuttatott venyige hamar bomlásnak indul, kedvezően hat a talajszerkezetre és 3-5 mázsa pétisóval, valamint 2-4 mázsa szuperfoszfáttal kiegészítve, ugyanolyan termést eredményez, mint az istállótrágya. a szakemberek megítélése szerint szőlőterületeinken 3 évenként összegyűjthető annyi venyige amennyi a háromévenként esedékes szerves-trágyázáshoz szükséges./mti/

- . -

bb 21. százezer tonnával növekszik a termelés a nagylengyeli olajmezőn

vid te vm ki

1961. december 29.

a tervek szerint 1962-ben százezer méter furásra kerül sor a nagylengyel környéki területeken és tizennégy-tizenhat új olajkutat nyitnak meg.

a nagylengyeli olajmező 1962-ben százezer tonnával több olajat ad a népgazdaságnak, mint 1961-ben. ebből mintegy hatvanezer tonnát az új kutakból nyernek, a többit pedig a már művelés alatt levő kutak termelésének egyenletessé tételével, új technológia bevezetésével hozzák felszínre. a termelékenységet öt százalékkal akarják emelni. a hozamnövelés érdekében kísérletsorozatot kezdenek, s egyes kutacsoportok körzetében földgázt sajtolnak az olajtároló kőzetekbe, hogy felszínre hozhassák azt az olajat is, amit a mélyszivattyúkkal nem lehet kitermelni./mti/

- . -

9,30

- 16 -

1000 gál

bb 20. január 5-én tartja bucsuelőadását a rajkin színház

k s/tr vm sr

1961. december 29.

a hazánkban nagy sikerrel vendégszereplő világhírű Leningrádi rajkin színház január 5-én este tartja bucsuelőadását a petőfi színházban. a műsort a televízió is közvetíti./mti/

- . -

bb 22. hűtővizből gőz - évente több mint hárommillió forint megtakarítás

vid te vm ki

1961. december 29.

vadas zoltán, nagy józsef és vörös lászló mérnökök érdekes és nagyjelentőségű javaslatot nyújtottak be az ózdi kohászati üzemekben a rekonstrukció során épülő márz-kemencék hűtővizének hasznosítására. a kemencék acélból készült ajtókereteibe bocsátott hűtővizet ugyanis - a régebben szokásos módtól eltérően - nem engedik ki forró víz formájában, hanem az olvasztóberendezés természetes melegétől keletkező gőzt gyűjtődobba eresztik, s az abban felfogott gőzt a gyár vezetékhálózatába kapcsolják. így egy-egy kemencénél óránként 2.400 kiló, nyolc atmoszférás gőzt nyernek. a rendkívül gazdaságos és ötletes eljárást az acélmű hat kemencéjénél alkalmazzák, s ezzel előzetes számítás szerint, évente több mint hárommillió forintot takarítanak meg. az új eljárást szabadalomnak is elfogadták és bejegyezték./mti/

- . -

bb 27. az idén kilencezer külföldi vendég szállt meg a debreceni arany bika szállóban

vid te vm ki

1961. december 29.

az ország egyik legrégebbi vendégfogadójának, a debreceni arany bika szállónak forgalma az elmúlt években jelentősen emelkedett. 1959-ben alig háromezer, az idén pedig kilencezer külföldi szállt meg az arany bikában. a szállónak ebben az évben december 1-ig 40.166 belföldi vendége volt./mti/

- . -

9,35

- 17 -

1000 gál

bb 29. a budapesti lakásépítők ujévi ajándéka: 219 lakás az idei terven felül - csaknem ötezer jövő évi új otthon építését kezdték meg

i sb/tr/vl vg

1961. december 29.

az építésügyi minisztérium budapesti lakásépítői, az országos építőipari igazgatóság vállalatok december 18-án teljesítették idei lakásátadási előirányzatukat, s azóta már jelentősen túlszárnyalták tervüket. az óbudai kísérleti lakótelepen és a 3. kerületi folyandár utcában egy-egy új lakóházat építettek fel terven felül, s jóval a határidő előtt fejezték be a munkát sok emeletráépítéssel is. így az előírtnál 219 lakással többet, tehát összesen 7178 budapesti otthont építettek fel az idén. többek között az üllői úton csaknem 900, a Lágymányoson 600 lakást adtak át, s befejezték a nagy Lajos király uti és a csepel csillag-telepi lakótelepek építését.

az igazgatóság az idén teljesítette túl először lakásátadási előirányzatát, de ezt az eredményt nem tudta volna elérni, ha az év elején nem szakosítja vállalatokat. külön lakásépítő, tatarozó, középület- és szálloda, valamint gyárépítő vállalatokat alakított ki, s a lakások befejező munkáinak központosítására többek között megszervezte a budapesti szakipari vállalatot. ezt a munkaszervezést fejlesztik tovább jövőre is. így az új évben az összes új otthon felépítésének már nem 62, hanem mintegy 85 százalékát bízzák a három legnagyobb lakásépítőre, a 42-es, a 43-as és a 44-es vállalatokra. nagyobb területen használják fel a munkát jelentősen meggyorsító korszerű építési eljárásokat. az idei 700 helyett jövőre 1500 kohóhabsalak nagyblokkos lakást adnak át, de nem csupán az üllői úton, hanem már a vezér úton, a martinovics téren, a hamzsabégl uton, valamint a pesterzsébeti baross utcában. csaknem megkettőszerezik a legfejlettebb eljárással, a paneles módszerrel épülő új otthonok számát is. a lakások egyenletesebb ütemű átadására is sok fontos intézkedést dolgoztak ki, s ezek alapján az elmúlt hónapokban máris megkezdtek csaknem ötezer jövő évi lakás építését. /mti/

9,45

10.11.1961

. . .

- 18 -

bb 28. a fejér megyei művelődési bizottság pályázata népművelési munkások részére

vid fm/ko vm fm

1961. december 29.

a fejér megyei művelődési bizottság pályázatot hirdetett népművelési munkások, illetve a népművelés kérdései iránt érdeklődők számára. a pályaművek a népművelés és oktatás bármely területével foglalkozhatnak. a pályázat műfajai: tanulmány, elemző írás, javaslat, leíró tényközlő tudósítás.

beküldési határidő: 1962. március 1.

a pályázat jelíggel, a szerző nevét és lakcímét a jelíggel ellátott borítékban kérik mellékelni a pályaművekhez. a pályaműveket „a megyei művelődési bizottság pályázata”, felirással az mszmp fejér megyei bizottságának címére kell beküldeni / székesfehérvár, dózsa györgy tér 10. agitációs és propaganda osztály./ /mti/

. . .

bb 32. szovjet óriás esztergagép a Lenin kohászati művekben

vid te vm ki

1961. december 29.

a Lenin kohászati művekben használt nagyterjedelmű hengeröntvényeket - megfelelő méretű esztergagép hiányában - eddig külső vállalatoknál munkálták meg. ez jelentős költséget és nem egy alkalommal idővesztést okozott. a hiányosság megszüntetésére korszerű, óriás esztergagépet szereztek be a szovjetunióból. a tizenhét méter hosszú, három és fél méter szélességű, több mint százötven tonna súlyú gépet, amely egyben a gyár legnagyobb gépe, felszerelték és megkezdtek vele az üzemi próbákat. így a jövő év elejétől a nagy, 30-50 tonna súlyú hengeröntvényeket már az új esztergagépen munkáltatják meg, az eddiginél lényegesen olcsóbban és gyorsabban. /mti/

. . .

- 19 -

9,50

10.11.1961

bb 33. bács megyében több mint 18.000 tanuló vesz részt gyakorlati oktatásban

vid/lv/ke/m/fin

1961. december 29.

bács megye 106 általános és közép iskolájának több mint 18.000 tanulója vesz részt politechnikai foglalkozásokon. a gyakorlati képzésben mindenütt a táj jellegének, adottságainak megfelelő ismeretek elsajátítását helyezik előtérbe. a kecskeméti mezőgazdasági technikum és a gimnázium három osztályának tanulói például a helyi boldogulás termelőszövetkezet virágkertészetébe járnak. a kalocsai járásban számos általános iskola egyholdas gyakorló kertészetet rendezett be, ahol főként fűszerpaprika termesztésének módszereivel ismerkednek a tanulók.

a soltvadkerti diákok szőlő- és gyümölcs-minta-telepet ültettek gyakorló kertjükben. felsőszentivánon a szövetkezeti gazdák kisállattenyésztő ólakat építettek az iskolásoknak. a kiskunfélegyházi és a kiskunhalasi üzemek szerszámokkal és egyéb felszerelésekkel látták el az iskolai tanműhelyeket. baján és kecskeméten a szőnyegszöveget tanulják az iskolások.

/mti/

---

bb 25. gyöngyösön perzsaszőnyeget, egerben toledócsipkét készítenek exportra a heves megyei háziipari szövetkezet tagjai

vid/te/m/ki

1961. december 29.

a heves megyei háziipari szövetkezet tíz részlegében az idén mintegy tízmillió forint értékű különböző cikket készítettek. ebből jelentős rész, mintegy 3.5 millió forint értékű áru került exportra.

az egri asszonyok konfekcionált gyermekruhákat készítettek, elsősorban a szovjetunió és más népi demokratikus országok megrendelésére. a népi demokratikus és a nyugati államokban egyaránt nagy a sikere a perzsaszőnyegeknek. ezt a gyöngyösi asszonyok készítik, s az idén már egymillió forint értékben exportálták.

/folyt.köv./

9,55

- 20 -

bb 25. /gyöngyösön ... 1. folyt./ m

az idén egerben a gobelin készítést, gyöngyösön pedig a toledócsipkét honosították meg. az így készített kézimunka értéke megközelíti az egymillió forintot. jövőre ezt a két háziipari ágat tovább fejlesztik, s toledócsipkéből négyszer annyit készítenek mint az idén.

/mti/

---

bb 31. meghosszabbították a guineában dolgozó magyar kútfuró csoport szerződését

i sz/hné/m/vg

1961. december 29.

egy évvel ezelőtt kezdte meg munkáját guineában az első magyar kútfuró csoport, hogy segítsen a jó ivóvíz felszínre hozásában. időközben még egy magyar csoport utazott ebbe a távoli afrikai országba. mindkettő magyar gépekkel dolgozik, s munkájuk első eredményeit már több bővízü kut jelzi. guinea fővárosának, conakrynak a közelében percnként 1100 liter vizet adó kutat furtak, s még egy hasonló teljesítményű ez év végére készül el. guinea más városaiban öt magyar szakember dolgozik és ez a csoport már 15 helyen fakasztott vizet. a magyar szakértők munkája igen jelentős ebben a vízszegény országban.

a magyar vizkutatók egy évre megkötött első szerződését most még egy évre meghosszabbították, s a guineai kormány képviselői tárgyalásokat kezdtek a níkex külkereskedelmi vállalat képviselőivel, mert még több éven át igénybe kívánják venni a magyar szakemberek munkáját.

/mti/

---

bb 33. korszerű nyomdaüzem építését kezdték meg székesfehérvárott

vid/te/m/ki

1961. december 29.

székesfehérvárott új, korszerű nyomdaüzem építését kezdte meg a fejér megyei állami építőipari vállalat. az építkezés több szakaszos lesz. az első évben, 1962-ben, megépül az új rotációs gépterem és a nyomda teljes napilap részlege. a következő évben befejezik az építkezést.

a székesfehérvári nyomdára - az új nyomdaépületre és az új gépek beszerzésére - csaknem tízmillió forintot fordít a fejér megyei tanács.

/mti/

- 21 -

10,00

bb 30. beváltak az új jövedelemelosztási formák - eredményes zárószámokra készülnek a pénzbeni munkadíjazás, az eredményességi munkaegység, a garantált munkaegység módszerét alkalmazó termelőszövetkezetek

vid ü kz/ká/vl

1961. december 29.

szövetkezeti gazdaságainkban, fejlettségüknek és adottságaiknak megfelelően különböző jövedelemelosztási formák alakultak ki. ezek az új formák többségükben beváltak, magasabb szinten juttatták érvényre a szocialista jövedelemelosztás elvét.

legfejlettebb közös gazdaságainkban az ugynevezett pénzbeni munkadíjazás módszere alakult ki és vált be a gyakorlatban. győr-sopron megyében az idén két közös gazdaságban - a péri micsurin és a nagycenki széchenyi termelőszövetkezetben alkalmazták ezt a módszert. az újszerű jövedelemelosztási formáról mindkét közös gazdaságban kedvezően nyilatkoznak a tagok is és a vezetőség is. péren 32,8 forintra tervezték egy-egy munkaegység értékét, s úgy döntöttek, hogy az előző hónapban teljesített munkaegységre, a következő hónapban, 25 forint előleget fizetnek ki, a fennmaradó részt zárószámalkor kapják meg a tagok. ilyen módon a tagság minden hónap elején 750-1500 forint készpénzhez jutott. januárban - mivel a munkaegység értéke a szárazság ellenére is magasabb lett a tervezettnél - munkaegységként még 8 forint kiegészítést kapnak. a vezetők véleménye szerint ennek a módszernek köszönhető, hogy a péri határt még sose munkálták meg olyan jól és olyan időben, mint éppen az idén. nagycenken már ezt a módszert is tovább fejlesztették. itt az elvégzendő munka értékét mindjárt készpénzben állapították meg. a tagok jövedelme, összegszerűen, hasonló a périekéhez. a készpénzfizetés igen szembetűnő eredménye ebben a termelőszövetkezetben, hogy a nők és a fiatalok sokkal szívesebben vesznek részt a közös munkában. ebben az évben például 23 parasztfiatalt vettek fel a tagok sorába.

a tótkomlói haladás termelőszövetkezetben és még 11 nagyhatáru békés megyei közös gazdaságban a megtermelt termény és állati termék súlya döntötte el a kereset nagyságát.

/folyt.köv./

10,03

- 22 -

bb 30. /beváltak ... 1. folyt./ vl

a vezetők véleménye szerint ennek a jól bevált, ugynevezett eredményességi munkaegységrendszernek köszönhető, hogy a nagy szárazság ellenére az idén is minden növényből túlteljesítették a tervüket, sem a közösben, sem a háztáji portákon nincsenek takarmánygondok. csak a tótkomlói haladás termelőszövetkezetben egy millió forintot osztanak föl terven felül, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a munkaegység értéke eléri a negyven forintot. az eredményességi munkaegységet alkalmazó termelőszövetkezetek egyikében sem alacsonyabb az egy-egy munkaegységre jutó részesedés 35 forintnál.

baranya megye egyik legjobb közös gazdaságában, a szentdienesi egyetértés termelőszövetkezetben ez év elején újszerű jövedelemelosztási formát dolgoztak ki. a szövetkezet 40 forintos munkaegység-részesedést garantált tagjainak, azzal a módosítással, hogy amint nő az általuk teljesített munkaegységek száma, úgy nő - progresszíven - a munkaegységek értéke is. 200 munkaegységig, a garanciának megfelelően, 40 forintos részesedést kapnak. 200 és 300 munkaegység között 4 forinttal, 300 és 400 között 5,5 forinttal, 400 és 500 között 7 forinttal, 500 és 600 munkaegység között pedig 8,5 forinttal nagyobb egy-egy munkaegység értéke. feltétel volt, hogy a tagok a legnagyobb munkaidőben minden nap kötelesek dolgozni a közösben. mivel a családtagok is munkaegységre dolgoztak és teljesítményük a családfő munkaegységeit gyarapította, egész éven át nagy számban vettek részt a közös munkában a kívülálló falusi dolgozók is. gyakran kétszer annyian dolgoztak a közös földeken mint amennyi tagja hivatalosan van a szövetkezetnek. az eredmény nem maradt el: az aszály ellenére több fontos növény, még a kukorica terméshozamát is növelni tudták, s így biztosították a munkaegységenként garantált 40 forintot, a 200 munkaegységnél többet teljesítők között pedig körülbelül negyed millió forintot fizetnek ki prémiumként.

széleskörűen érdeklődnek az országban az ugynevezett nádudvari premizálási módszer iránt. e módszer lényege, hogy kapásoknál és lucernánál az össztermés 15-20, réti szénánál pedig 25-50 százalékát az a tag kapja meg, aki résztvesz a magtermelésben és a betakarításban.

/folyt.köv./
10,10

- 23 -

bb 30. /beváltak ... 2. folyt./ vl

e módszer alkalmazásával nádudvaron igen jó eredményeket értek el: a közös munkától addig huzódózó családtagok is százával jelentkeztek kapálásra és egyéb munkákra. igyekeztek minél többet kihalozni a földekből. maguk is szorgalmazták az új módszereket, a töszámnövelés, a több műtrágya, az öntözés szélesebb körű alkalmazását. a terméseredmények ilyen módon, itt a hortobágy-szélin, szikfoltokkal tarkított területen is kétszeresére emelkedtek a felszabadulás előttihez viszonyítva. kukoricatermésük, májusi morzsoltban számolva 20 mázsán felül volt az ideai aszályos évben is.

sajátos jövedelemelosztási forma alakult ki a szőlővidékeken, illetve azokban a szövetkezeti gazdaságokban, amelyek nagy szőlőterülettel rendelkeznek. heves megyében, az abasári új élet termelőszövetkezetben családonként osztották fel a szőlőterületet. egy-egy család, a családtagok számától függően, 1600-200 négyszögöles tábla művelését vállalta. a permetezőszerekről, a gépekről és minden egyéb szőlőműveléshez szükséges anyagról a szövetkezet gondoskodott. a családi művelésre kapott szőlőkben munkaegységre dolgoztak, de a tervezett mennyiségen felüli termés értékének 60 százalékát készpénzben, prémiumként kapták meg. mint tóth dezső, a termelőszövetkezet elnöke elmondotta, a módszer kitűnően bevált. a tagok mivel felelősnek érzik magukat a gondjaikra bizott területért tudásuk legjavát nyújtják. ez a felelősségteljes munka kiegészülve a közösség anyagi támogatásával, azt eredményezte, hogy a szőlőket sokkal jobban művelték meg, mint amikor még egyéni gazdák kezében voltak. a közös munkában való részvételre ösztönözte ez a módszer a családtagokat is. a munkaegység értéke meghaladja a tervezett szintet, eléri a 43 forintot. /mti/

10, 15

10, 15

- 24 -

bb 34. Lottótájékoztató

m/ke

1961. december 29.

a sportfogadási és Lottóigazgatóságára az 52. játékhetén 3.588.037 darab szelvény érkezett be. ennek megfelelően egy nyerőosztályra 1.345.514 forint nyereség jut. dorgon, a józsef attila művelődési házban megtartott sorsoláson a következő számokat húzták ki:

37, 46, 53, 73, 81.

a jövő héten megtartandó tárgyjutalom-sorsoláson az 51. j tékhét szelvényei vesznek részt.
/mti/

---

bb 35. a MÁV vezérigazgatósága közli

tm/m/vg

1961. december 29.

hogy újév előtt budapesti pályaudvarokon minden jegypénztár egész napon át bármilyen menetjegyet elővételben is ad. egyéb nagyobb vidéki állomásokon, továbbá az ibusz menetjegyirodákban ugyancsak váltható elővételben menetjegy. a vezérigazgatóság kéri az utazóközönséget, hogy menetjegyét lehetőleg elővételben váltsa meg azon az állomáson, amelyikről utazni kíván, mert ezzel a torlódás elkerülhető és rövidebb idő alatt, kényelmesebben történhet a jegyváltás. az elővételért külön díjat nem kell fizetni. aki jegyét elővételben váltja meg, közölje a pénztárossal, hogy melyik napon kíván utazni.
/mti/

12,50

12,50

- 25 -

bb 36. időjárásjelentés

tm/m

1961. december 29.

a meteorológiai intézet jelenti december 29-én, pénteken
- 13 órakor:

enyhe, párás idő

a szovjetunió északi részeinek és a brit-szigetek kivételével európa-szerte folytatódik az enyhülés. a szubtrópusi eredetű, igen enyhe légtömegek nagy erővel nyomulnak a magasabb földrajzi szélességek felé, miközben sokhelyen esőzéseket, az északibb országokban pedig havazásokat okoznak. hazánkban tegnap a beszivárgó földközi tengeri levegő hatására csaknem mindenütt borult volt az ég és főleg a mára virradó éjszaka országsszerte esett az eső, illetőleg az ónososó. a lehullott csapadék mennyisége sokfelé meghaladta az 5 millimétert is. a hőmérséklet tegnap napközben nyugaton 0, mínusz 3, keleten plusz 1-2 fokig emelkedett. ma hajnalban nyugaton mínusz 1-4, keleten 0, mínusz 1 fokig süllyedt. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke plusz 0.2 fok volt, a sokévi átlagnál 1.3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: az évszakhoz képest enyhe, felhős, párás, többfelé ködös idő, néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt déli, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 1-5 fok között. a duna vízállása ma reggel 219 centiméter.
/mti/

---

bb 37. 400.000 palack hegyaljai bor szilveszterre

vid/ká/j/m

1961. december 29

a tokajhegyaljai pincegazdaság mádi palackozójában az év elején szerelték fel az új, csehszlovák gyártmányú, automatikus borpalackozó gépsort. ezzel a gépsorral üzembe állítása óta kereken 3 millió 3.5 és 7 decis palackot töltöttek meg hegyaljai pecsenyeborral, furminttal, valamint tolcsvai édesborral. mádon most fejezték be a szilveszterre és az újévre szállítandó borok palackozását. az ünnepre kereken 400.000 palackba került tokaji bor, főleg furmint és tolcsvai édes, a tokaji aszút és a száraz, valamint az édes számorodni borokat 100.000 hosszunyaku palackban hozzák forgalomba.
/mti/

14,20

- 26 -

bb 38. negyedszer avatták élüzemmé a mecseki erdőgazdaságot

vid/ká/j/m

1961. december 29.

a mecseki állami erdőgazdaságot immár negyedszer avatták élüzemmé. az ünnepséget pénteken rendezték meg pécsen, amelyen részt vett dr. sali emil az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője és dobi ferenc, a medosz titkára is. ez alkalommal a kiváló dolgozó jelvényt, illetve oklevelet és 260-an részesültek pénzjutalomban. az erdőgazdaság jó munkájára jellemző, hogy míg 1958-ban 5 millió forint nyereségük volt, 1961-ben már ennek kétszeresét, csaknem 10 millió forint nyereséget értek el. terven felül 140 hektárnyi területet fásítottak, s jórészt szintén terven felül 500 szerfás épülethez elegendő faanyagot szállítottak a termelőszövetkezeteknek.
/mti/

---

bb 39. a mezőgazdasági földek védelméről tárgyalt a borsod megyei tanács mezőgazdasági állandó bizottsága

vid/ká/j/m

1961. december 29.

a borsod megyei tanács mezőgazdasági állandó bizottsága pénteken a szerencsi cukorgyárban tartotta meg ezévi utolsó ülését. az értekezleten németh imre országgyűlési képviselő, az állandó bizottság elnöke ismertette a parlament legutóbbi ülésén elfogadott törvényerejű rendeletet a mezőgazdasági földek védelméről. ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy a megyében műveletlen földek már csak a zombékos, a belviz és az erózió-veszélyeztette vidéken találhatók. a munka a talaj termővé tétele érdekében már ezeken a helyeken is megindult. jó példa erre a fancsali termelőszövetkezet tevékenysége. a szövetkezet lejtős földjein igen sok termőtalajt mosott le az eső, az utóbbi két évben azonban ezeket a földeket keresztbe szántották, és ezzel megátolták a talaj pusztulását. az értekezleten az északmagyarországi vízügyi igazgatóság kiküldötte beszámolt a délborsodban és a bodrogközben megindult belvizrendezési munkákról. a bodrogzugban a kisz fiatalok segítségével 3 évvel ezelőtt kezdték meg a vízlevezető csatornák építését, és azóta 6000 hold rétet és legelőt mentesítettek a belvizektől.

/folyt.köv./

14.30

- 27 -

bb 39. /a mezőgazdasági ... 1. folyt./ m

a mezőgazdasági állandó bizottság számos értékes javaslatot fogadott el. így elhatározták többek között, hogy a mezőgazdasági földek védelmére a bodrogközben erdősávokat telepítenek, a talajt pedig mésziszappal javítják. a népfronttal együtt széleskörű felvilágosító munkát indítanak, hogy az erózió veszélyeztette vidékeken mielőbb megvalósuljon a lejtős talajok keresztbe szántása.

/mti/

---

bb 41. elkészült szeged legmagasabb üzemi épülete, a szalámiérlelő torony

vid/te/m/ki

1961. december 29.

a csongrád megyei építőipari vállalat dolgozói határidőre befejezték szeged legmagasabb üzemi épületének, a szalámiérelő egy negyven méteres, szalámiérlelő raktortoronyának építését. a tiszaparton emelt toronyépület kétszázötven földbesülyesztett betoncölöpön nyugszik. falai tulnyomórészt előregyártott betonelemekből, habosított kohósálakból készültek. hőszigetelésére belül parafát, kívül alumínium hullámlemez alkalmaztak. ezzel, valamint az új típusú belső légkondicionáló berendezéssel függetlenítik majd a szalámiérelőt az időjárástól, megszüntetik a gyártás idényjellegét.

az új raktortorony berendezése, üzembehelyezése után, évente mintegy félmillió rud szalámiával növekszik az üzem termelése.

/mti/

---

bb 44. félkész ételek boltja nyílt dunajvárosban

vid/te/m/ki

1961. december 29.

a dunajvárosi háziasszonyok munkájának megkönnyítésére pénteken félkész ételek boltja nyílt a piactéren. a vendéglátóipari vállalat új boltjában műanyag csomagolásban harmincféle félkészétel között válogathatnak a vásárlók. már az első délelőtti sokan keresték fel az új boltot.

/mti/

14.55

15 -

Zee

- 28 -

bb 40. országos lucernatermesztési ankét szarvason

vid j/vm ká

1961. december 29.

a világhírű szarvasi tájfajta lucerna őshazájában, szarvason, ahol tessedik sámuél 200 évvel ezelőtt meghonosította az értékes pillangós takarmányt, pénteken országos lucernatermesztési ankétot rendeztek. a járási tanács disztermében az ország minden tájáról érkezett 120 agrármérnök, mezőgazdasági szakember és termelő. övetezőti elnök vitatta meg a lucernatermesztés problémáit. bevezető előadást dr. soós gábor, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságának vezetője mondott. gondá béla, az fm osztályvezetője a lucernatermesztés nagyüzemi módszereiről tartott szakmai beszámolót, hangsúlyozva a kapáslucerna termesztésének sokoldalú előnyét. dr. kovács gábor, a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet igazgatója a körös és tiszavidéki lucernatermesztési eredményekről, gyakorlati tapasztalatairól beszélt. elmondotta többek között, hogy a kutató intézet kísérleti gazdaságaiban és a patronált termelőszövetkezetekben öntözéses módszerrel, szikes és homokos talajon is, 60-80 mázsás szénatermést takarítanak be holdanként s a magfogásban is évről-évre jobbák az eredmények. az általuk patronált füzesgyarmati vörös csillag tsz, ahol évek óta kapáslucerna táblán fogják a magot, évente 300-400 mázsa magot ad exportra. a tanácskozás résztvevői délután megtekintették az intézet európai-hírű lucernatisztító telepét. /mti/

---

bb 42. befejeződött somogy megye villamosítása

vid te vm ki

1961. december 29.

somogy megyében 1945 előtt - a megyei, járási székhelyekkel és a balatonparti községekkel együtt - mindössze ötvenöt faluban volt villanyvilágítás. a felszabadulás óta 196 községet villamosítottak és december 29-én, három község: görgeteg, kuntelep és rinyaszentkirály bekapcsolásával befejeződött a megye falvainak villamosítása. villanyt kapott harminc termelőszövetkezeti major is és ma már kilencvenezer somogyi lakásban világít villany.

/folyt.köv./

15.55

- 29 -

NR

/bb 42. befejeződött.....1. folyt./vm

a munkák befejező ünnepségét december 29-én tartották meg görgetegen, a megyei és járási párt-és tanácsszervek, az áramszolgáltató, az építő vállalatok képviselőinek és a falu lakosságának részvételével./mti/

- . -

bb 43. huszmillió forintos költséggel korszerű vasutállomás épült rudabányán - pénteken reggeltől már az új pályaudvaron állnak meg a vonatok

vid te vm ki

1961. december 29.

rudabányának a múltban nem volt vasutállomása. a vasércet iparvágányon szállították el és ha a község bányászai utazni akartak, a távoli ormosbányára kellett gyalogolniuk, hogy vonatra szállhassanak. a felszabadulás után vasuti megállót létesítettek a községben és a rudabányai vasútdúsitómű felépítésével egyidőben korszerű személy-és teherpályaudvar kialakításához fogtak hozzá. az új személypályaudvar építésére huszmillió forintot fordítottak és a munkákat most fejezték be. a terméskőburkolatos, fedett peronrészsel, 300 személyes váróteremmel és modern felvételi épülettel ellátott vasutállomást a dúsitómű közelében építették. az új állomást korszerű vagonrakodóval, váltótornyokkal, biztosító berendezésekkel, mozdonyfordító koronggal szerelték fel. az állomás előtti téren autóbuzsmegállót létesítettek. péntek reggeltől már a fénycsővilágítással ellátott új vasutállomásról indították a kazincbarcika felé közlekedő vonatokat. ezzel a rudabányai dolgozók többévtizedes kívánsága teljesült./mti/

- . -

16.00

- 30 -

KA

bb 46. kitüntetés

k mtth ke szb fm

1961. december 29.

a népköztársaság elnöki tanácsa kálló iván rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a munkásmozgalomban kifejtett többévtizedes tevékenysége elismeréséül - 60-ik születésnapja alkalmából - a munka érdemrend kitiüntetését adományozta. a kitiüntetését dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke nyújtotta át. /mti/

- . -

bb 51. elindult a balatoni jégmezőben a negyedik jégtörő hajó

vid tr szb ki

1961. december 29.

a balatonfüredi hajógyárból pénteken délelőtt elindult próbaujtára a 4-es számú jégtörőhajó. feltörte a hajógyár sójateré előtt a jeget, helyet készített egy elkészült ezer tonnás áruszállító uszály vízrebocsátásához, majd utat tört magának a kemény jégmezőben és elhaladt tihany irányában. a jégtörőhajónak ez volt az első, teljes munkát igénylő vizsgautja. a negyedméteres jégpáncél nehéz próba elé állította a hajót. a balaton jégmezője a szakemberek szerint sokkal nehezebben járható, mind a dunai, mert az állóvízben letöredező táblák nem usznak el. a partmenti vastag jégtörőoldásokon harminc méterenkint megakadt a jégtörőhajó, majd hátrátolatott és újabb lendülettel nyomult előre. a hajó a vastag jégpáncél akadályait sikerrel küzdötte le és óránként két kilométert haladt előre, ami ilyen körülmények között a szakemberek szerint igazolja a tervezők számításait. a jégtörő próbaujtán meglazította a tihanyi öböl jégpáncélját és lehetőséget teremtett arra, hogy kiszabadítsák, védett helyre vontathassák a félsziget közelében befagyott vontatóhajót, két kotrógépet és három homokszállító dereglyét.

a jól vizsgázott jégtörőhajó az új év első napjaiban indul el síófokra, s utközben segítséget nyújt a tó közepén befagyobb acél nevű munkahajónak. a jégtörőt a síó csatornán juttatják el a dunára, ahol csatlakozik a baja környékén állomásozó jégtörő-flottához. /mti/

- . -

16.20

- 31 -

KA

bb 45. a hazafias népfront szabolcs megyei bizottságának ülése

vid fm/ke szb fm

1961. december 29.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottsága pénteken kibővített ülést tartott nyiregyházán. orosz ferenc, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke tájékoztatta a megjelenteket a hazafias népfront országos tanácsának legutóbbi üléséről, majd kokas ferenc, megyei népfront-titkár szocialista hazafiasság és internacionalizmus címmel tartott előadást. a résztvevők megvitatták a népfront-bizottságok soronkövetkező feladatait, majd megjutalmazták a népfront bizottság mellett működő műszaki akcióbizottság tagjait a termelészövetkezeti bekötőutak, a községfejlesztés és rendezés terén végzett nagyértékű társadalmi munkájukért. /mti/

--

bb 47. a rendőrség közleménye

tr szb sr

1961. december 29.

a budapesti rendőrfőkapitányság fiatalok és gyermekvédelmi osztályán /5. kerület szabadság tér 3, fszt. 10 szám alatt, vagy telefonon 127-782 95-ös mellékállomáson/ jelentkeztek azok a személyek, akiknek pénztárcáját 1961 december 22-én a 6. kerület Lenin köruton levő jancsi és juliska játékboltban ismeretlen tettes ellopta. /mti/

--

bb 48. havas karácsony után ködös sáros szilveszter

1 so/j szb ká

1961. december 29.

az országos meteorológiai intézet előrejelzési osztályának tájékoztatása szerint a délről, délnyugatról benyomuló szubtrópusi légtömegek rövid idő alatt elviszik a havat, és a hideg, havas karácsony után sáros, ködös szilveszter következik.

érdekes, hogy a be nyomuló meleg levegő a magas hegyeken gyorsabban olvasztja el a hótakarót, mint a völgyekben. pénteken délután például a kékesen már plusz 3 fok volt a hőmérséklet. a hőmérséklet-ingadozás az utóbbi napokban rendkívül nagyarányú volt, hiszen karácsony hetében az ország északnyugati részében minusz 25 fokot is mértek. a hideg légtömegek egyébként a brit-szigeteken, skandináviát és a szovjetunió északi részét kivéve, egész Európából kiszorultak, így az ősztenőben időjárásváltozásra nemigen lehet számítani. /mti/

--

16.40

- 32 -

[Handwritten signature]

bb 49. margaret tynes világhírű néger operae énekesnő budapesten - az aidaiban és a saloméban lép fel

1 fe/gk szb sr

1961. december 29.

margaret tynes, a világhírű amerikai énekesnő megérkezett budapestre és január 2-án az aida, 8-án pedig a salome címszerepében mutatkozik be a hazai közönségnek. a hanglemezzel készített felvételt készített az aida, a macbeth és a salome című operák legszebb ariáiból. /mti/

--

bb 50. a szocialista munkaverseny iparági feladatairól tanácskoztott a nyomdász szakszervezet központi vezetősége

t sz-/gk szb vg

1961. december 29.

pénteken a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozóinak szakszervezetében központi vezetőségi ülésen fogadták el a szakszervezet 1962. első félévi munkatervét és megvitatták, hogy a szakszervezethez tartozó iparágokban a dolgozók szocialista munkaversenye milyen feladatok megoldására irányuljon.

a papírgyártáshoz - mint ismeretes - a nyersanyag jelentős részét külföldről kell beszerezni, ezért a jövő évi munkaverseny egyik legfontosabb célja az anyag- és energiatakarékosság. ahol lehetséges, még a tervezettnél is nagyobb arányú termelésre törekedjenek a papírgyárak dolgozói. a papírfeldolgozó iparban szintén fokozott anyagtakarékosságra van szükség és el akarják érni, hogy a tervteljesítés csak megtakarított anyagból történjen. a nyomdák számára több műszaki és munkaszervezési feladatot jelöltek meg. meghatározták, hogy a szakszervezet hogyan segíti e célok megvalósítását, a munkaverseny milyen formáit alkalmazzák és a dolgozók továbbképzésére milyen szakmai tanfolyamokat szerveznek. /mti/

--

bb 55. elutazott budapestről a román írószövetség küldöttsége

k v/gk szb sr

1961. december 29.

a román írószövetség küldöttségei: demostene botez, a román írószövetség elnökségének tagja, a küldöttség vezetője, dimitru corbea, aurel rau és létay lajos költők elutaztak budapestről. itteni tárgyalásaik eredményeként megállapodást írtak alá a magyar és a román írószövetség közötti közvetlen kulturális együttműködésről. /mti/

--

16.50

- 33 -

[Handwritten signature]

bb 52. 94 gazdaasszonykör, 26 szülők akadémiaja heves megyében
- befejeződött a heves megyei nőtanács háromnapos értekezlete

vid fm/ke szb fm

1961. december 29.

Egerben pénteken befejeződött a heves megyei nőtanács háromnapos ülése, amelyen a községi nőtanácsok és tsz-nőbizottságok mintegy 160 vezetője vett részt. A tanácskozáson putnoki László, a heves megyei pártbizottság első titkára előadást tartott az szkp 22. kongresszusáról, horváth nándorné, a heves megyei nőtanács titkára beszámolt a nőmozgalom falusi munkájáról, a tsz-nőbizottságok tevékenységéről. Elmondotta, hogy a községi nőtanácsok 94 gazdaasszonykört szerveztek, amelyekben előadások hangzanak el a gyermeknevelésről, továbbá külpolitikai, természettudományos kérdésekről. 26 helyen nyílt meg a szülők akadémiaja, s ezenkívül heves megye minden iskolájában megszervezik a szülők iskoláját.

A tanácskozás utolsó napján turgonyi Julia az országos nőtanács osztályvezetője beszélt művelődéspolitikai kérdésekről. /mti/

bb 58. ötszáz mozdonyra szereltek fel korszerű füstgáz-elszívó berendezést: gyorsabban haladhatnak a gőzmozdony-vontatású vonatok

i hb/j/gg szb ki

1961. december 29.

öt vasuti mérnök néhány évvel ezelőtt értékes berendezést - úgynevezett csillagfuvós füstgáz-elszívót -- szerkesztett, amelyet azóta találmánynak minősítettek. A berendezés segítségével kevesebb energiát kell fordítani a mozdonykaszánban keletkező füstgáz elszívására, s az ilymódon megtakarított gőzt a mozdony teljesítményének növelésére lehet felhasználni. A berendezés alkalmazásával a gőzmozdonyok teljesítménye körülbelül 20 százalékkal növekszik, könnyebben gyorsulnak fel, s nagyobb terhet vontathatnak. ezáltal csökken a vonatok menetideje is.

A máv 1958 óta folyamatosan szerelteti fel a berendezést a gőzmozdonyokra. az új berendezéssel ellátott ötszázadik mozdonyt pénteken ünnepélyesen adták át a Landler Jenő járműjavítóban. Jámor István, a vontatási osztály vezetője méltatta a találmány jelentőségét. hangsúlyozta, hogy az új berendezés iránt külföldön is nagy érdeklődés nyilvánul meg, a német demokratikus köztársaság vasutjai már alkalmazzák.

az ünnepség során a Landler Jenő járműjavító dolgozói a csillagfuvós füstgáz-elszívó berendezéssel ellátott ötszázadik mozdonyt átadták a szegedi fűtőház vasutasainak. /mti/

17.20

- 34 -

bb. 54. háromezer község általános rendezési irányelvei társadalmi munkában - megjutalmazták a legjobb műszaki aktivistákat

t/di/r/j sr

1961. december 29.

A hazafias népfront országos tanácsának klubjában pénteken ünnepséget rendeztek a községek általános rendezési irányelveinek kidolgozásában résztvevett legjobb műszaki aktivisták tiszteletére. A megjelenteket - számos megye és város képviselőit - harmati Sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára üdvözölte. Szabó János építésügyi miniszterhelyettes értékelte a végzett munkát: elmondotta, hogy az ország városai és falvai az elmúlt tizenöt évben nagyot fejlődtek, s a gyorsütemű bővülés, terjeszkedés égetővé tette a korszerű és egyöntetű rendezési irányelvek kidolgozását. A nagyszabású feladat megoldásához azonban kevésnek bizonyult az illetékes szakterületen tevékenykedő szakemberek ereje; egyéb feladataik megoldásán kívül az elmúlt négy évben például összesen 300 település rendezési irányelveit tudták csak kidolgozni. nagyobb energiát a következő időszakban sem tudtak volna erre a munkára fordítani, s a késedelem pedig sok hátránnyal járt volna. éppen ezért elhatározták, hogy a községek rendezési irányelveinek kidolgozására az egyetlen járható utat választják, a társadalom segítségét kéri. a hazafias népfront vezetői jónak találták a gondolatot, s felkarolták a kezdeményezést. először országos akcióbizottság alakult a munka irányítására, szervezésére, később pedig a megyékben és a járásokban is dologhoz láttak a hasonló társadalmi testületek. ezekben több mint kétezer aktivista vállalt részt a nagyszabású feladat megoldásából, s támogatásukkal az idén január, elsejétől augusztus 31-ig lényegében teljesen elkészült 3030 község általános rendezésének irányelve. a tervezeteket a helyi tanácsok elé terjesztik jóváhagyásra. az általános rendezési irányelvek gyors kidolgozása azért is nagyjelentőségű, mert ezek utmutatásai alapján megfelelő keretek között, a legésszerűbben fejlődhetnek a magyar városok és falvak. elejét veszik a helytelen területfelhasználásnak, s minden új létesítmény a legmegfelelőbb helyre kerül majd.

Szabó János ezután pénz- és könyvjutalmat nyújtott át a munkában résztvevett legjobb műszaki aktivistáknak.

x x x

A hazafias népfront országos tanácsának székházában pénteken délután dr. Ortutay Gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára baráti beszélgetésen látta vendégül az ünnepség résztvevőit. /mti/

17.30

- 35 -

bb 53. minden somogyi termelőszövetkezetben lesz egészségügyi állomás - ülést tartott a somogy megyei vöröskereszt

vid fm/ke szb fm

1961. december 29.

pénteken ülést tartott a somogy megyei vöröskereszt vezetősége. az ülésen résztvett kárpáti józsef, a magyar vöröskereszt főtitkára is. dr. berend ernő megyei főorvos, a vöröskereszt megyei elnökének megnyitóját után honfi istvánné, a somogy megyei vöröskereszt titkára beszámolt az 1961-es év eredményeiről. elmondotta többek között, hogy az idén lényegesen javult a termelőszövetkezetek egészségügyi helyzete. 1961-ben 44 termelőszövetkezetben kísérleti egészségügyi állomást létesítettek. a 44 egészségügyi állomás vezetői középfoku egészségügyi oktatásban vettek részt, az állomás tagjai pedig - minden brigádból egy fő - alapfoku tanfolyamot végeztek. ezeknek az egészségügyi állomásoknak nemcsak a balesetelhárítás és az elsősegélynyújtás volt a feladata, hanem ellátják a tsz-ben a közegészségügyi és szociális tennivalókat is. e megyei kezdeményezés jó tapasztalatai után tavaszra minden somogyi tsz-ben megszervezik az egészségügyi állomásokat.

a vöröskereszt megyei titkára beszámolt a tisztasági verseny eredményeiről is. 173 községben és 200 termelőszövetkezetben több mint egymillió forint értékű társadalmi munkával tartották rendbe és tatarozták a középületeket, közterületeket és ugyanennyi értékű társadalmi munkával szabályozták és kimélyítették a vízlevezető árkokat.

fellendült a véradó mozgalom is: az idén somogyban 2606-tal nőtt az állandó véradók száma./mti/

-.-

bb 56. ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

gk szb sr

1961. december 29.

pénteken ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság. meghallgatta és tudomásul vette az elnöki beszámolót. megvitatta és elfogadta a fővárosi közlekedés egyes kérdéseinek vizsgálatáról készült összefoglaló jelentést, továbbá a vállalati munkaszervezés és a termelés ütemességének vizsgálata alapján készült előterjesztést. a bizottság ezután tárgyalta és elfogadta a kis- és nagykereskedelmi vállalatok együttműködése során következő vizsgálatának programját, valamint a termelőszövetkezetek munkaszervezeti és gépesítési helyzetének vizsgálati programját. a jövő év első negyedévében a népi ellenőrzés még többek között megvizsgálja egyes iparvállalatok készletgazdálkodását, több fővárosi gyermek- és ifjúságvédelmi intézmény működését, a filmgyártás gazdaságosságát és a filmek forgalomba hozatalát, valamint a vállalati készpénzgazdálkodás egyes kérdéseit. /mti/

-.-

17.35

- 36 -

bb. 59. az országban még sokfelé jégpáncél fedte pnteken az utakat - linz és budapest között ismét hajóznak a vonatok és az uszályok

ö/hbj-vid/rj ki

1961. december 29.

a közlekedés - és postaiügyi minisztérium utügyi osztálya pénteken a délutáni órákban a következőket közölte: még mindig sok nehézséget okoz a szeszélyes időjárás, az ország egy-egy részén rendkívül sikosak az utak. különösen a déli országrészekben és a mátrában borítja valóságos jégpáncél az uttesteket. a közúti igazgatóságok mindenütt salakot, homokot szórnak, az utakra, hogy biztonságosabb legyen a közlekedés.

a vidéki jelentések is arról adnak számot, hogy a jégkéreggel borított uton nehéz a közlekedés. békés megyében nyolc, szerencsésebb kimenetelű karambol volt, különösen az éles kanyarokkal teli békéscsaba-békési országúton. itt az egyik autóbussz pótkocsija leszakadt és leborult az országút töltéséről. a pótkocsi ablakai kitörték, egy utas súlyosabban megsérült, egy másik - lépésben haladó autóbussz - az éles kanyarban „keresztbeállt”, lecsuszott az útról, nekiment az eperfának, szerencsére az utasok nem sérültek meg. a karambolok megelőzésére egyelőre pótkocsik nélkül járnak a buszok, s a megye területén mindenütt homokkal, salakkal szórják az országutakat. borsod megyében hat szórógéppel és traktorral vontatott kocsiról homokozták, salakozták a sikos hegyi utakat, miként az egész ország területén, borsodban is a közúti kirendeltségek elősorban a főközlekedési utakon végzik a szórást,

a bakony és a balaton-felvidék utjai is eljégesedtek és rendkívül veszélyes a közlekedés. az éjszakai órákban több emelkedőnél nagy gépkocsikaravánok torlódtak össze, s többhelyütt az árokba „csuszta”, a kocsik. a bakony és a balaton-felvidéken is a közúti igazgatóság dolgozói állandóan szórják az utat.

a közlekedés- és postaiügyi minisztérium utügyi osztálya ismételen és nyomatékosan felhívja a gépkocsivezetőket, hogy éppen a karambolok, balesetek elkerülése érdekében a sikos utakon nagyon lassan haladjanak.

az enyhülést örömmel fogadta a mahart. az erős jégzajlás elől téli kikötőbe vonult vonatok és uszályok linz és budapest között ismét folytathatják útjukat. a mahart számítása szerint - ha az enyhülés tartós lesz - egy-egy napon belül végig a dunán hajóznak. /mti/

17.40

18¹²

-.-

- 37 -

[Handwritten signature]

bb 57. doktoravatás a közgazdaságtudományi egyetemen

t bc/nmé szb sr

1961. december 29.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen pénteken délután doktoravató tanácsulást tartottak, amelyen az egyetem 49 végzett hallgatóját közgazdaságtudományi egyetemi doktorrá avatták. a tanácsuláson ezenkívül hat kandidátusnak, akiket tudományos fokozatuknál fogva a doktori cím megillet, átadták az erről szóló oklevelet.

a doktoravató tanácsulást dr. háy László rektor nyitotta meg. a fogadalomtétel után az egyetem rektora, rektorhelyettesei és dékánjai kézfogással doktorrá avatták a 49 jelöltet és dr. háy László rektor átadta az oklevelüket.

az egyetem tanácsa nevében dr. szabó kálmán, tudományos rektorhelyettes köszöntötte az egyetem új doktorait. /mti/

bb 60. tiznapi megfeszített munkával helyreállították az egercsehi 1-es függőáknát

vid tr szb ki

1961. december 29.

december 19-én az egercsehi 1-es aknában a felszínre érkezett kas drótkötele elszakadt. a visszazuhanó kast a biztonsági fogó szerkezet sem tudta megállítani, s az 140 méter mélységben keresztbeállt, s elzárta az aknát. a szállítás teljesen megbénult. azonnal megindult a mentés. emberéletben nem esett kár. a járólétrákon az üzem legjobb lakatosai szállták le az aknába, hogy a megszorult kast kiemeljék. hegesztőpisztolyokkal bontották meg a zuhanás következtében deformálódott kas szerkezetét, de így is csak két napi kemény munka után tudták felszínre huzni. a kas kiszabadítása után megkezdődött az akna helyreállítása. négy bányalütem legjobb vájárjai és lakatosai dolgoztak megfeszített erővel a hiba kijavításán. közben a bányában sem szünetelt a munka. bár szállítani nem lehetett, a bányászok egyrésze a három frontfejtésen termelt, nehogy a munkahelyek nyomás alá kerüljenek, s ezzel tetéződjék a baj. a kitermelt szenet ideiglenesen a bányában tárolták. percnyi megállás nélkül működtek a szivattyúk is. a bányászok hősiességét siker koronázta. tíz napi megfeszített munka után csütörtökön elkészültek a javítással, helyreállították az akna szállítóberendezését és pénteken már újra üzemszerűen működött a felvonó. /mti/

--

17.45

- 38 -

18
L

bb 61. szilveszter napján délig nyitvatartanak az élelmiszerboltok - reggel ötig tart a szilveszter est a zenés szórakozóhelyeken - a kereskedelem ünnepi nyitvatartása

k ta/ke szb vg

1961. december 29.

december 30-án szombaton az egyműszakos hus, hal, vad, baromfi, fűszer-csemege, pék, tej, zöldség-gyümölcs boltok reggel 6, illetve 7 órától 18 óráig, a később nyitó egyműszakos élelmiszerüzletek reggel 7 órától a szokásos ideig, de legalább 18 óráig, a csarnokok és piacok, a kétműszakos hus- és élelmiszerüzletek, az édesség-és dohányboltok, valamint az iparcikk boltok és áruházak a szokásos szombati nyitvatartási rend szerint árusítanak. a vendéglátóipari egységek a szombati nyitvatartás szerint várják a vendégeket.

december 31-én vasárnap az egyműszakos élelmiszerüzletek és a husboltok reggel 7 órától 10 óráig, a kétműszakos élelmiszerüzletek, piacok és csarnokok reggel 7 órától 12 óráig tartanak nyitva. a vasárnap egyébként is árusító élelmiszerüzletek a szokásos ideig árusítanak. az iparcikk üzletek és áruházak ezen a napon zárva lesznek. az édesség-és dohányboltok, a vasárnap szokásos ideig árusítanak. a zenét szolgáltató vendéglátóipari egységek reggel 5 óráig, a többi vendéglátóipari egységek a szombaton szokásos ideig, illetőleg éjjel egy óráig tartanak nyitva.

1962 január 1-én hétfőn valamennyi élelmiszer és iparcikk üzlet, továbbá a csarnokok és piacok zárva tartanak. a dohány és édesség boltok és a vendéglátóipari egységek a vasárnap szokásos ideig árusítanak. /mti/

--

bb 63. a nyári gyermekfoglalkoztatással kapcsolatos pályázat eredménye

i vt ke szb sr

1961. december 29.

a szot kulturális osztálya és a népművelési intézet pályázatot hirdetett a nyári gyermekfoglalkoztatás módszereinek feldolgozására. a pályadíjakat pénteken adták át ünnepélyesen a nyerteseknek a szot székházában. a bírálóbizottság első díjat nem adott ki. második díjat kapott sarkadi józsef, link Mihály és szalai István /mindhárman pedagógusok/, harmadik díjat hajdu sándor. négy pályázó munkáját jutalomban részesítették. /mti/

--

17.50

- 39 -

18
L

bb 62. kétezer hektó bor, kétezer hektó sör és 3000 palack pezsgő szilveszter éjjelén a fővárosi szórakozó helyeken - megkezdtek az ünnepi kocsonya, a virsli és a hidegtál árusítását

i ta/hné szb vg

1961. december 29.

a vendéglátóipari vállalatok tájékoztatása szerint az előkészületek az év utolsó és egyben legforgalmasabb napjára, már a befejezéshez közelednek. mindenütt kijelölték a szilveszter éjjelén nyitvatartó vendéglőket, éttermeket, cukrászdákat és elkészült a zenekarok beosztása is. igen sok, egyébként zene nélküli, helyen 31-én reggelig tánc lesz. zenés szilveszter-estet rendeznek például az abbáziában, a gresham étteremben, a budai Ludlában is. felkészültek a vendéglátó helyek a külföldről érkező turisták fogadására. a royal szállóban 700, a hungáriában 600, a gundel étteremben 400, a gellértben pedig 300 szovjet, lengyel, csehszlovák, német és román vendég bucsuztatja majd az őszitendőt. megkezdtek az ünnepi ételek és italok szállítását is a vendéglátó helyekre. a vendéglátóipari tröszt tájékoztatása szerint szilveszter éjjelén kétezer hektó hordós bort, ugyancsak kétezer hektó sört, 700 hektoliter palackos bort, háromezer üveg pezsgőt és ugyanennyi habzó bort hoznak forgalomba a fővárosi vendéglátó helyek. összeállították a rendkívül bőséges és izletes szilveszteri étlapokat is. sok helyen árulnak majd malacpecsenyét, virslit, újév hajnalán pedig a hagyományos bablevest.

megkezdtek a közért és a csemege-boltok is a szilveszteri ételek árusítását. pénteken például szétosztották a boltok között a polietilén tasakba csomagolt kocsonyahúst, ami 15 forintba kerül és öt-hat tányér kocsonya elkészítéséhez elegendő. a mackó büfében igen sokan rendelnek már most hidegtalakat: a számítások szerint az ünnepekre több mint 10.000 adagot adnak el. igen bőséges a boltok szilveszteri italválasztéka is. öt-hatszáz ezer palack tömény ital, 50.000 üveg pezsgő, 50.000 üveg habzó bor és sokezer üveg palackozott bor várja a vásárlókat. /mti/

--

bb 64. az akadémia küldöttei kubában és indiában

i ms/gg szb sr

1961. december 29.

az év utolsó napjaiban az akadémia két küldöttsége indult utnak külföldre. gömöri pál levelező tag és bernát györgy, az akadémiai kiadó igazgatója kéthetes látogatásra kubába utazott, hogy az akadémia képviselőjében felvegye a kapcsolatot a kubai tudományos körökkel. sziget györgy akadémikus és szádeczky-kardoss elemér akadémikus pedig indiába ment. a két magyar tudós az akadémia képviselőjében részt vesz az indian science congress asszociation január 3-9 között megtartandó ülésén. /mti/

--

18.00

- 40 -

bb 65. kádár jános látogatása a goldberger textilművek kelenföldi telepén

t zs/tm szb sr

1961. december 29.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke pénteken látogatást tett a goldberger textilművek 1. számú, kelenföldi telepén. résztvett a látogatáson gáspár sándor, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság póttagja, sándor józsef, a központi bizottság osztályvezetője, nagy józsefné könnyűipari miniszter, venézi jános, a budapesti pártbizottság osztályvezetője, diósi imre, a 11. kerületi pártbizottság első titkára és galambos dezső, a 11. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke.

a kelenföldi telep több mint négyezer dolgozója nevében nagy józsefné gyárigazgató, berger antalné pártrtitkár, dr. jakab józsef főmérnök, tormássy sándorné, a szakszervezeti bizottság elnöke és vörös istván kisz-titkár fogadta a vendégeket.

az üzem tanácsstermében kádár jános találkozott a telep gazdasági és műszaki vezetőivel, kiváló dolgozóival, s a találkozás alkalmából a „házigazdák”, részletesen beszámoltak termelési eredményeiről, gondjaikról, problémáikról, az újév terveiről. elmondták, hogy a „két szomszédvár”, a goldberger textilművek óbudai és kelenföldi részlege több mint 600 millió forint termelési értéket adott ebben az évben népgazdaságunknak. a kelenföldi telep már december közepén teljesítette 1961. évi tervelőirányzatait, s az üjlesztendőkben még jobb eredményeket várnak: mintegy 80 millió forintos beruházást valósítanak meg s a pénz jelentős részét a géppark modernizálására, új, a réginél nagyobb teljesítményű gépek beszerzésére költik. 1962-ben elkészül a 20.000 orsós új üzembrész, amely körülbelül napi 50.000 méter pamutszövettel növeli majd a gyár termelését.

/folyt.köv./

18.25

- 41 -

10²²
/K/

b. 65.b/kádár jános.....1. folyt./rj

a goldberger gyár termékei a világ minden részébe eljutnak, ezért jövőre még jobban ügyelnek gyártmányaik jó minőségére. a szándék és az elhatározás azonban nem elegendő - fűzték hozzá - szükség lenne arra is, hogy az ugynevezett segédanyagokat gyártó üzemek is az eddiginél jobb minőségű anyaggal lássák el a goldbergert.

a közvetlen hangulatu, baráti beszélgetés után a vendégek felkeresték a telep több részlegét. először a fonóda tisztító üzemébe látogattak el, ahol horváth ferenc fonódavezető, németh györgy gyártásvezető, filipovics ottó főművezető és garai ida alapszervi párttitkár köszöntötte kádár jánost. a vendégek hosszan elidőztek a bálákban érkező gyapotot feldolgozó gépek mellett, amelyek naponta 11.000 kiló fonalat adnak tovább a többi gyárrészlegeknek feldolgozásra. kádár jános elbeszélgetett a műhely egyik legrégebb munkásasszonyával, ódor lajosnéval, aki 32 éve dolgozik a textilgyárban. a beszélgetésnek az egyik pamutszál elszakadása vetett véget, s ódor lajosné bocsánatkérően bucsuzott el a látogatóktól, hogy gyakorlott kézzel kijavítsa a „műszaki,, hibát.

a gyűrűsfonóban varga ferenc, a szocialista címért dolgozó gagarin-brigád vezetője tájékoztatta a vendégeket a gyártási folyamatról, s a mind nagyobb számban munkába állított modern gépek teljesítményéről. a 1. szövődeben harkai izidor főművezető kalauzolta a látogatókat, s büszkén számolt be arról, hogy a szövőde három műszakja között folyó vetélkedést az ő műszakjának dolgozói nyerték. a látogatók elismeréssel szemlélték a szövőde 740 gépének munkáját, elbeszélgettek a szövőgépek kezelőivel, akiknek többsége 17-25 év közötti fiatal lány és asszony. a gépek nagyrészen piros zászlócskák hirdették: kezelők résztvesznek az „ifjuság a szocializmusért,, mozgalomban.

nagy szeretettel, szíves szóval, virággal fogadták kádár jánost és a társaságában levő pártvezetőket az előkészítő és a befejező műhelyben is. utóbbiban rögtönzött szakmai bemutató is volt: molnár sándorné - aki éppen 25 éve dolgozik a szakmában - vezette be a pamutszálak nyüstbe-fűzésének „rejtelmébe,, kádár jánost. a gyárlátogatás utolsó állomása a 2. szövőde volt, ahol ugyancsak sok, kitűnő eredményt elért szövőnő dolgozik. kádár jános külön is elidőzött váraljai miklósné szövőgépénél. a gépnek, - de elősorban kezelőjének - nagy híre van az üzemben: váraljai miklósné 1956 óta minden alkalommal elnyerte „a szakma kiváló dolgozója,, címet.

az üzemrészek megtekintése után a telep műhelycsarnokában nagygyűlést rendeztek. a gyűlésen kádár jános tájékoztatta a telep dolgozóit az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. elismeréssel szólt a goldberger textilművek 1961. évi eredményeiről, s sikeres, jó munkát kívánt az ujesztendőre. /mti/

18.34

18.34

KA

- 42 -

bb 66. megérkezett budapestre az óriásbálna

t fe/gk szb sr

1961. december 29.

a havas időjárás okozta viszontagságos ut után pénteken megérkezett budapestre góliát, a 68.200 kilogramm súlyu és 22 méter hosszú óriásbálna, amelyet 1954 július 16-án norvégiában, trondheim mellett fogtak ki a tengerből. a hatalmas állatot kellog dr., a floridai egyetem professzora konzerválta.

az óriásbálna 1955 óta uton van: londonban, párizsban, algirban, marokkóban, finnországban, olaszországban, svédországban, jugoszláviában és másutt sokmillió ember tekintette meg.

budapesten a dózsa györgy ut és az ajtósi dűrer sor sarkán állították fel a hatalmas sátrat, benne az óriásbálnával. /mti/

..-

bb 67. időjárásjelentés

tm szb hk

1961. december 29.

a meteorológiai intézet jelenti december 29-én, pénteken 18 órakor:

enyhe idő

várható időjárás szombat estig: az évszakhoz képest enyhe, felhős, párás, többfelé ködös idő. néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 1 - plusz 5 fok között. /mti/

..-

18.43

18.43

KA

- 43 -

bb 68. szirmai istván elvtárs előadása az újságíró szövetségben

i g g szb li

1961. december 29.

szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára pénteken a magyar sajtó háza most elkészült új előadótermében előadást tartott az szkp 22. kongresszusának néhány elvi kérdéséről, az előadáson részt vettek a magyar sajtó vezető munkatársai. /mti/

-.-

20.20

21⁰²

- 44 -

PKK

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 30.

bb 1. mit kap az új esztendőben zugló, angyalföld, óbuda és a ferencváros? - elkészült a kerületi tanácsok 1962. évi fejlesztési programja

i zs/ms-hné szb sr

1961. december 30.

a kerületi tanácsok ezekben a napokban tanácsulésen vitatják meg a jövő évi kerületfejlesztési terveket, a kereskedelem, az egészségügy, a közszolgáltatás, a közlekedés, a tatarozások és a kisebb-nagyobb felújítások, beruházások 1962. évi részletes programját, a tervek minden kerületben sokmillió forintot biztosítanak a lakosság ellátásának javítására, a tanácsi szolgáltatások színvonalának emelésére.

z u g l ó

budapest egyik leggyorsabban fejlődő kerülete az új esztendőben több mint 250 millió forinttal gazdálkodik, a hatalmas összeg jelentős részét az oktatási, egészségügyi és kulturális intézmények fenntartására költik, de sokmillió forint jut helyi jellegű építkezésekre, beruházásokra. a kerületi tervek egyik érdekessége, hogy mintegy 38 millió forintot irányoztak elő a zuglói épületek szépítésére, felújítására - 18 ház tatarozását azonban a lakók társadalmi munkában vállalták.

a háziasszonyok körében hamar népszerűvé váltak az új eladási formák, ezért 1962-ben tíz élelmiszerboltban, közért-üzletben vezetik be az önkiszolgálást, illetve a gyorskiszolgálást, sok üzlet új köntöst is kap; korszerűsítik az erzsébet királyné uti egyik közért-boltot, a cinkotai uti fűszerboltot, az egressy ut 145. szám alatti tejboltot, a nagy lajos király uti termelő cukrászdát; az erzsébet királyné utja 52-ben levő italbolt helyén pedig hidegkonyhát nyitnak.

az óévben több intézkedést tettek az illetékesek zugló közlekedésének javítására; 1962-ben további javulást ígérnek: a 7-es autóbuszjárat gyorsforgalmi busz lesz és utvonalát meghosszabbítják a mogyoródi utig, a 7/c járatot sűrítik, a 64-es villamos pedig a füredi utig, az eddigi egy kocsi helyett két kocsival közlekedik majd.

/folyt.köv./

- 1 -

PKK